

Sammendrag av høringsuttalelser med Fylkesmannen i Nordland sin tilrådning for opprettelse av fire marine verneområder i Nordland fylke

Tilrådning

Fylkesmannen i Nordland legger med dette fram forslag om vern av fire marine verneområder:

- Kaldvågfjorden og Innhavet marine verneområde i Hamarøy kommune (92,3 km²)
- Karlsøyfjorden marine verneområde i Bodø kommune (162,4 km²)
- Nordfjorden marine verneområde i Rødøy kommune (11,6 km²)
- Innervisten marine verneområde i Vevelstad kommune (5,1 km²).

Tilrådingen omfatter til sammen et sjøareal på ca. 271,4 km²

Hjemmelsgrunnlag

Områdene foreslås vernet som marine verneområder med hjemmel i naturmangfoldloven § 39.

Av § 39 framgår det at det kan opprettes verneområder i sjø for å beskytte marine verneverdier, herunder naturverdier som er økologiske betingelser for landlevende arter. De foreslåtte områdene tilfredsstiller kravene i § 39 bokstavene b, c og f:

- b) som inneholder truet, sjelden eller sårbar natur
- c) representerer en bestemt type natur
- f) har særskilt naturvitenskapelig verdi

Nordfjorden tilfredsstiller i tillegg bokstav a

- a) inneholder særegne eller representative økosystemer og som er uten tyngre naturinngrep

Visten og Kaldvågfjorden og Innhavet tilfredsstiller i tillegg bokstav e

- e) utgjør en spesiell geologisk forekomst

Vern av de foreslåtte områdene bidrar til å oppfylle nasjonale mål og internasjonale forpliktelser, jf. naturmangfoldloven § 46.

De foreslåtte verneområdene vil blant annet bidra til å nå de lovfestede målene for områdevern i naturmangfoldloven § 33 ved å bidra til bevaring av: a) variasjonsbredden av naturtyper og landskap og h) referanseområder for å følge utviklingen i naturen.

Vurdering med bakgrunn i naturmangfoldloven kapittel II

Det følger av naturmangfoldloven § 7 at prinsippene i naturmangfoldloven §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, og det skal framgå av beslutningen hvordan disse prinsippene er vurdert og vektlagt i vurderingen av saken. Forvaltningsmålene for naturtypen i §§ 4 og 5 skal også trekkes inn i skjønnsutøvelsen.

KUNNSKAPSGRUNNLAGET

Kaldvåg fjorden og Innhavet, Karlsøyfjorden, Nordfjorden og Visten inngår blant områdene som det tverrsektorielle Rådgivende utvalg for marin verneplan har anbefalt tatt med i første fase av arbeidet med marint vern, jf. nærmere omtale under kapittel 2. Kunnskap om naturforholdene i de fire områdene, er sammenstilt i tilrådingene fra Rådgivende utvalg fra 2003 og 2004.

Kaldvåg fjorden og Innhavet er ut fra geomorfologiske forhold meget interessant med særdeles stor spennvidde i naturforhold og marine habitater. Karlsøyfjorden består av de grunne øy- og skjærgårdsområdene i Karlsøyvær avgrenset mot land av den dype Karlsøyfjorden. Området er kjent for rikt fugleliv, og landarealet og noe sjøareal i Karlsøyvær er naturreservat med Ramsar-status. Området er lite påvirket og er representativt med tanke på artsmangfold og naturtyper. Nordfjorden er en spesiell fjord, bortimot urørt med bratte fjellsider og leir- og mudderbunn. Det er nesten ikke bebyggelse i området og deler av fjorden er vernet som nasjonalpark. Visten er en todelt fjord hvor den ytre delen er typisk for regionen, mens den indre delen er spesiell med overgang til meromiktiske innsjøer. Det er ikke vei langs fjorden og all kommunikasjon foregår sjøveien. Det er hurtigbåtrute som trafikkerer fjorden og anløper alle bosettingene og tidligere bosettinger. Deler av områdene rundt er vernet som nasjonalpark og landskapsvernområde. Det er etablerte akvakulturanlegg i ytre deler av fjorden.

Den foreliggende kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypenes utbredelse og økologiske tilstand i denne saken vurderes å stå i et rimelig forhold til sakens karakter, jf. naturmangfoldloven § 8. Det vil være behov for nærmere kartlegginger som grunnlag for en best mulig forvaltning av områdene, men det legges til grunn at det foreligger tilstrekkelig kunnskap om verneverdiene til at det kan treffes vedtak om vern.

EFFEKTEN AV VERN

Verneforskriftene åpner for at pågående aktiviteter i all hovedsak kan videreføres. Ut fra dagens kunnskap om arter og naturtyper i områdene vil de aktivitetene som i henhold til verneforskriften kan videreføres, med liten grad av sannsynlighet ha særlig negativ innvirkning på disse artene og naturtypene. Vernebestemmelsene er til hinder for at det kan

---

gjøres vesentlige inngrep i områdene. For enkelte aktiviteter vil det derfor gjelde restriksjoner, slik at naturverdiene får en økt beskyttelse. Vernet vil med stor grad av sannsynlighet føre til en positiv utvikling for økosystemet, naturtypene og artene, jf. naturmangfoldloven § 4 og 5.

Naturmangfoldloven § 10 setter krav om at påvirkning av et økosystem skal vurderes ut fra den samlede belastningen som økosystemet er eller vil bli utsatt for. Alle fire områdene er per i dag lite berørte av inngrep og aktiviteter som belaster økosystemene. Den største påvirkningen finner vi nok i Visten hvor det er etablert akvakultur i ytre del av fjorden.

I Kaldvåg fjorden og Innhavet finnes pollområder med lite oksygen i bunnvannet. Her er resipientforholdene naturlig svært dårlige. Det vil derfor være sterke begrensninger i hva disse områdene tåler av økt avrenning og utslipp uavhengig av vern. Det er et lokalt ønske om å etablere bru over Nesstraumen. I forskriften er det gitt åpning for å kunne tillate dette, men uten fylling i straumen. Dette veiprojektet er ikke tatt med i Nasjonal Transportplan for perioden 2018-2029. På Husøya er det fast bosetning. For bosetningen er det viktig at vernet ikke blir til hinder for drift og vedlikehold av kaianleggene på Nes, Gangstadskjæret og Husøya. I forskriften er det direkte unntak for drift og vedlikehold av kaier. Oppgradering og utvidelse av kaianleggene på Gangstadskjæret og Husøya kan man få tillatelse til ved søknad til forvaltningsmyndigheten. Kaiområdet på Nes er tatt ut av vernet på grunn av stor aktivitet.

Karsløyfjorden er et relativt åpent fjordområde med mye vind og straum. Avrenning eller utslipp som trussel mot verneverdiene er en mindre aktuell problemstilling her. Det går skipslei gjennom det marine verneområdet. Marint vern endrer ikke på dette og setter ingen begrensninger i bruken. Kjerringøy havn er en statlig fiskerihavn med et etter hvert betydelig innslag av fritidsbruk. I prosessen er utvidelse av havna og tilrettelegging for å ta imot større skip spilt inn som et ønske i framtida. Det er gjort tilpasninger av vernegrensen for å kunne tillate slik aktivitet. Det vil imidlertid ikke kunne deponeres mudringsmasser i det marine verneområdet.

Det er ikke fast bosetting tilknyttet Nordfjorden og det er heller ikke aktivt drevet landbruksareal i nedslagsfeltet til fjorden. Deler av fjorden er vernet som nasjonalpark. Det marine vernet vil gi økt beskyttelse til denne nærmest uberørte fjordarmen i Nordland.

Det har i mange år vært fremmet ønske om en ferjefri veiforbindelse mellom Rødøy og Mo i Rana. Det fordrer bygging av tunneler og bru over Nordfjorden ved Nordfjordholmene. Sjødybdene langs land i dette området tilsier at en bru her må bygges med brukar på land. Det marine vernet vil derfor ikke komme i konflikt med planene om en fremtidig bru over Nordfjorden. Det marine vernet vil imidlertid medføre at det ikke vil være mulig dumpe eventuelle tunellmasser i Nordfjorden. Dette veiprojektet er ikke tatt med i Nasjonal Transportplan for perioden 2018-2029.

I Ytre del av Visten er det etablerte anlegg for oppdrett av både laks og skalldyr. Skyssbåt trafikkerer fjorden inn til Aursletta og Bønå i Innervisten. Ellers er det fritidsbebyggelse og en del private kaianlegg. Fjorden er eneste mulige kommunikasjonsåre og det er viktig å sikre muligheten for å vedlikeholde og oppgradere kaianlegg med tanke på å kunne opprettholde hurtigbåtanløp og gi fastboende og andre mulighet til atkomst til områdene. Innervisten har begrenset vannutskifting, men bosettinga og landbruksaktiviteten er så liten at det ikke har noen betydning som utslippskilde til fjorden. Vernet vil sikre den indre delen som referanseområde for reketråling.

Når det gjelder fremtidig belastning, setter verneforskriftene forbud mot tiltak og aktiviteter som vurderes å kunne ha en negativ effekt på naturmangfoldet i områdene. En rekke aktiviteter vil ikke reguleres av vernet, mens en tredje kategori trenger tillatelse etter verneforskriften for å kunne gjennomføres. I forvaltningen av det marine verneområdet vil hensynet til den samlede belastningen området er utsatt for være vesentlig ved vurdering av om et tiltak kan tillates eller ikke og hvilke vilkår som skal settes.

Fylkesmannen mener det er sannsynlig at vernet vil ha en positiv effekt på naturmangfoldet. Vernevedtaket medfører ikke miljøforringelse. Prinsippet i naturmangfoldloven § 11 om at kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver, vurderes derfor ikke som relevant i forhold til selve vernevedtaket. I forbindelse med dispensasjoner fra vernebestemmelsene vil det imidlertid av hensyn til verneverdiene kunne være aktuelt å sette vilkår som medfører kostnader for tiltakshaver.

Prinsippet i naturmangfoldloven § 12 om miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder er i verneprosessen vektlagt i forbindelse med fastsetting av forslag til generelle unntak og spesifiserte dispensasjonsbestemmelser.

Prinsippene i naturmangfoldloven vil også bli vurdert og vektlagt ved behandling av søknader om dispensasjon fra verneforskriften og i arbeidet med forvaltningsplan for området.

Verneverdier

Områdene har naturverdier som gjør at de vurderes som verdifulle i nasjonal og dels internasjonal sammenheng

Kaldvåg fjorden og Innhavet er et fjordsystem med usedvanlig stor variasjon og utgjør et særegent pollsystem som omfatter flere strømrrike sund, grunnområder som grenser til myr og strandenger, samt sterkt avgrensede dybbassenger. De indre delene er ofte islagte om vinteren. Den store spennvidden i naturforhold gjør området unikt.

Karlsøyfjorden er et åpent kystområde med stor spennvidde i naturverdiene, fra grunne partier ved fastlandet, en dyprene og ut til en kupert skjærgård i Karlsøyvær. Landarealene og noe sjøareal i Karlsøyvær er fredet som naturreservat og fuglefredningsområde. Dette

---

området har Ramsar status. Viktige naturtyper i området er blant annet skjellsandforekomster, taeskog og bløtbunnsområder i strandsonen.

Nordfjorden er en lang og smal fjord som er omkranset av et bratt og sterkt alpint landskap med fjelltopper på om lag 1000 meters høyde. Fjorden er påvirket av smeltevann fra Svartisen med mye finpartikler. Fjorden er ofte islagt om vinteren. Det er en egen bestand av steinkobbe i fjorden. Den indre delen av Nordfjorden er et terskelbasseng, mens den ytre delen er åpen ut mot Melfjorden. De innerste sju kilometerne av fjorden ligger innenfor grensen til Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark.

Visten er en to-delt fjord, hvor den indre del er avskåret fra den ytre i det trange og grunne Aussundet. Innenfor terskelen, som har en dybde på ca 5 meter, er det tendens til stagnerende bunnvann og det forekommer arktiske og nordlige kaldtvannsarter. Ytre del er en typisk terskelfjord for Helgelandskysten med et rikt artsmangfold.

TRUSLER MOT VERNEVERDIENE

Den viktigste trusselen mot verneverdiene i de fire områdene er større, fysiske inngrep som påvirker sjøbunn, vannutskifting og strømforhold, for eksempel tiltak som innebærer utfylling, mudring, uttak og deponering av masse, sprengning, boring og plassering av konstruksjoner på sjøbunnen. For pollsystemene og områder med dårligere vannutskifting er også eutrofiering en utfordring.

For Kaldvåg fjorden og Innhavet er tiltak som påvirker vanngjennomstrømningen i strømmene inn og ut av pollene det som fremstår som framtidige trusler, for eksempel bygging av tidevannskraft, mudring/sprenging av farled og anleggelse av veifyllinger. Andre mulige framtidige trusler er uttak av skjellsand og dumping/deponering av masser. Det er ikke etablert akvakultur i Kaldvåg fjorden og Innhavet per i dag, men det er avsatt to akvakultursoner i kommuneplanens arealdel. Det har tidligere vært skjelldyrkingsanlegg i Kaldvåg fjorden.

For Karlsøy fjorden er tiltak som taretråling og uttak av skjellsand, sammen med dumping av masser fra for eksempel havne- eller veianlegg, det som framstår som mulige framtidige trusler. Vern vil stoppe dette. En annen trussel er skipsfarten og utslipp ved for eksempel forlis. Det går en mye trafikkert biled gjennom verneområdet. Marint vern vil ikke kunne hindre slike tilfeller. Det er også påvist korallforekomster i ytre del av verneområdet. Disse er utsatt for skade ved inngrep i havbunn, vern bidrar til å sikre disse. Det er ikke etablert akvakultur i området per i dag og det er heller ikke avsatt områder for dette formålet i kommuneplanens arealdel.

For Nordfjorden er tiltak som dumping av masser fra veianlegg eller gruvedrift det som framstår som mulige framtidige trusler. Det er ikke etablert akvakultur i området per i dag. I kommuneplanens arealdel er det meste av kommunens sjøareal avsatt som flerbruksområder for fiske-, ferdsel-, friluftsliv-, natur-, og akvakulturformål, med

---

bestemmelser om at ny akvakultur tillates dersom det dokumenteres at ingen av de andre formålene blir skadelidende. De innerste 7 km av fjorden er vernet som nasjonalpark.

For Visten er det heller ingen kjente nye trusler. Området er i bruk til akvakultur, både skjelldyrking og matfiskoppdrett. Med tanke på at det finnes områder i fjordsystemet som har lav gjennomstrømming og stagnerende bunnvann er akvakultur en mulig negativ påvirkningsfaktor. Store landområder rundt fjorden er vernet etter naturmangfoldloven og som varig verna vassdrag. Det betyr at avrenning, ferksvannstilstrømming og tilførsel av næringsstoffer til Innervisten i liten grad kan endres av for eksempel vannkraftutbygging eller liknende. Det er delvis store skogressurser i området og uttransport ved avvirkning vil måtte skje sjøveien. Dette kan medføre inngrep i strandsonen og fare for utslipp pga økt ferdsel med store fartøy, men vil i liten grad berøre bunn eller andre verneverdier i sjø.

Saksbehandling

BAKGRUNN

Kaldvåg fjorden og Innhavet, Karlsøyfjorden, Nordfjorden og Visten var fire av 36 kandidatområder for marint vern som ble utpekt i tilrådingen fra Rådgivende utvalg for marin verneplan. Utvalget var bredt sammensatt og ble nedsatt av Klima- og miljødepartementet (daværende Miljøverndepartementet) i samråd med Nærings- og fiskeridepartementet (daværende Fiskeridepartementet) og Olje- og energidepartementet i 2001.

På bakgrunn av bl.a. analyse av utbredelsen til bunnlevende marine arter ble kysten delt inn i tre biogeografiske regioner: Skagerak subprovins (Svenskegrensen-Egersund), Vestnorsk subprovins (Egersund-Loppa) og Finnmark subprovins (Loppa-Russegrensen). Potensielle områder ble delt inn i seks kategorier: poller (1), strømrike lokaliteter (2), spesielle gruntvannsområder (3), fjorder (4), åpne kystområder (5) og transekter kyst-hav og sokkelområder (6). Utvalget vektla at det skulle velges ut områder fra hver av de seks kategoriene innen hver av de tre biogeografiske regionene. Utvalgte pekte på at det vil ta mange år før en har god oversikt over det biologiske mangfoldet i våre marine områder, og la til grunn at det er kjent at det er en sammenheng mellom forekomst av planter og dyr og bunnforholdene generelt.

Utvalget ga sin endelige tilråding i 2004. Utvalget vurderte at de 36 områdene til sammen representerte et godt og balansert utvalg av undersjøisk natur fra kysten og skjærgården. Ved utvalgelse ble særegenhet og representativitet sett i forhold til regioner og kyststrekninger vektlagt. Det ble også vektlagt at områdene skulle være lite påvirket og at de kunne tjene som referanseområder for forskning og overvåking.

Arbeidet med marint vern er forankret i flere stortingsmeldinger, herunder St.meld. nr. 37 (2008-2009) *Helhetlig forvaltning av det marine miljø i Norskehavet (forvaltningsplan)*, jf. Innst. S. nr. 362 (2008-2009). Gjennom denne meldingen ble oppstart av planarbeidet klarert for 17 av de 36 kandidatområdene. Meld. St. 14 (2015-2016) *Natur for livet* bekrefter at tverrsektorielt marint vern etter naturmangfoldloven § 39 fortsatt skal bidra til at et utvalg av representative, særegne, sårbare eller truede marine undersjøiske naturtyper og naturverdier langs kysten og i territorialfarvannet blir tatt vare på for fremtiden.

Områdene er delt inn i seks kategorier hvor Kaldvåg fjorden og Innhavet er plassert i kategori 1 (poller), Nordfjorden og Visten plassert i kategori 4 (fjorder) og Karlsøyfjorden plassert i kategori 5 (åpne kystområder).

SAKSGANG

Saksbehandlingen har fulgt reglene i naturmangfoldloven, forvaltningsloven, utredningsinstruksen og konsultasjonsavtalen mellom Staten v/kommunal- og regionaldepartementet og Sametinget.

Melding om oppstart av planarbeidet for 17 av kandidatområdene ble kunngjort og sendt lokale og regionale høringsinstanser fra de respektive fylkesmenn i 2009. Daværende Direktoratet for naturforvaltning sørget for kunngjøring i Norsk lysingsblad og sendte forslagene på høring til sentrale høringsinstanser. For områdene i Nordland ble oppstart av planarbeidet kunngjort 21.9.2009 og sendt ut på en bred innspillrunde. Høsten 2013 ble det gjennomført en høring på forlengelse av virkningene av kunngjort verneforslag. Virkningene av kunngjort verneforslag ble forlenget til 27.8.2015, jf. naturmangfoldloven § 44 og Miljødirektoratets vedtak av 31.1.2014. Fylkesmannen i Nordland fikk den 23.4.2015 i oppdrag av Miljødirektoratet å gjennomføre verneplanprosess for Kaldvåg fjorden og Innhavet, Karlsøyfjorden, Nordfjorden og Visten. Et høringsutkast til verneforskrift og vernekart for kandidatområdene ble utarbeidet, deretter drøftet med lokale referansegrupper og forelagt felles arbeidsutvalget for marin verneplan i Nord-Norge. Etter noe revidering ble høringsutkastet sendt til Miljødirektoratet den 21.1.2016 for faglig gjennomgang. Den 7.10.2016 fikk Fylkesmannen tilbakemelding fra Miljødirektoratet med klarsignal til å sende forslaget på høring med noen mindre justeringer. Forslaget om marin verneplan for de fire områdene ble den 16.12.2016 sendt på høring til berørte grunneiere og andre interesserte. I forbindelse med høringen ble det arrangert åpne møter i alle de fire berørte kommunene. Fristen for å komme med uttalelser til verneforslagene var satt til 4. april 2017.

Lokale referansegrupper er oppnevnt for hvert av områdene og består av representanter fra kommune, grunneiere, foreninger, Sjømat Norge og Nordland fylkes fiskarlag. Arbeidsutvalget for vernesaker i Nord-Norge er nedsatt på bakgrunn av enighet i konsultasjonsmøter mellom Sametinget og Miljøverndepartementet i forkant av marin verneplan. Arbeidsutvalget består av en representant for fylkesmennene i Nordland, Troms og Finnmark, fiskeridirektoratets regionkontorer, Bivdi (Sjøsamisk fangst- og fiskerierorganisasjon), Norges Fiskarlag, Norges Kystfiskarlag, Sjømat Norge, Kommunenes Sentralforbund (KS), Sabima (Samarbeidsrådet for biologisk mangfold) og Fjordfiskernes forening.

HØRINGSINSTANSER

I tillegg til berørte grunneiere og kommuner har følgende organisasjoner og instanser (lokale, regionale og sentrale) hatt verneforslagene til uttalelse (til sammen 144 stk):

Arbeids- og inkluderingsdepartementet, Artsdatabanken, AVINOR AS, Biologisk institutt ved Universitetet i Oslo, Bivdi (Sjøsamisk Fangst- og Fiskeriorganisasjon), Den Norske Turistforening, Direktoratet for mineralforvaltning, Fiskeri- og Havbruksnærings Landsforening, Fiskeridirektoratet, Forsvarsbygg, Friluftslivets fellesorganisasjon, Friluftsrådernes Landsforbund, Havforskningsinstituttet, International Research Institute of Stavanger (IRIS), Jernbaneverket, Kgl. Norsk Båtforbund, Kjemisk Forbund, Kommunenes sentralforbund, Kystverkets hovedkontor, Landbruksdirektoratet, Landbruksdirektoratet avdeling reindrift, Luftfartstilsynet, Miljødirektoratet, Natur og Ungdom, NHO Reiseliv, Norges Bondelag, Norges Dykkeforbund, Norges Fiskarlag, Norges Fiskerihøgskole ved Universitetet i Tromsø, Norges Geologiske Undersøkelser, Norges handicapforbund, Norges Idrettsforbund, Norges Jeger- og Fiskerforbund, Norges Kystfiskarlag, Norges Luftsportsforbund, Norges Miljøvernforbund, Norges Naturvernforbund, Norges Orienteringsforbund, Norges Råfisklag, Norges Seilforbund, Norges vassdrags- og energidirektorat, Norsk Biologforening, Norsk Bonde- og Småbrukarlag, Norsk Botanisk Forening, Botanisk museum NMH, Norsk Industri, Norsk institutt for naturforskning (NINA), Norsk institutt for vannforskning (NIVA), Norsk Ornitologisk Forening, Norsk Surfforbund, Norsk Zoologisk Forening, Norske Reindriftsamers landsforbund, Norske Samers Riksforbund, Norske sjømatbedrifters landsforening, NSB hovedadm., NTNU, Olje- og energidepartementet, Oljedirektoratet, Riksantikvaren, SABIMA, Samenes landsforbund, Sametinget, Sjøfartsdirektoratet, Statens Kartverk, Statkraft SF, Statnett SF, Statskog, Universitetet for miljø- og biovitenskap (UMB), Universitetet i Bergen, Universitetet i Tromsø, Universitetets naturhistoriske museer og botanisk hage, Vegdirektoratet, WWF-Norge

Viktige endringer under verneplanprosessen

AVGRENSNING OG AREALOMFANG

Forslaget om Kaldvåg fjorden og Innhavet marine verneområde er justert noe både før og etter høring med bakgrunn i innspill om brukerinteresser som to campingplass, småbåthavn og landbruksvirksomhet. Etter høring er området foreslått redusert med ca. 2 km² i forhold til høringsforslaget.

I Karlsøyfjorden er det gjort justeringer ved Kjerringøy havn for å sikre at vernet ikke blir til hinder for drift, vedlikehold og eventuell utvidelse av havn og kaiområde. Etter høring er området foreslått redusert med ca. 0,2 km² i forhold til høringsforslaget.

I Nordfjorden ble det før høring gjort tilpasninger i ytre del slik at vernet stopper før bebyggelsen ved Nordfjordneset ved Nordfjordens utløp.

I løpet av prosessen er det foreslått å redusere omfanget av vernet i Visten og bare verne de indre delene. Det ble derfor hørt på to alternativer, der det ene kun omfatter de indre delene innenfor en linje mellom Mullen og Almosen. Etter høring foreslår Fylkesmannen kun vern av

---

Innervisten innenfor terskelen i Aussundet. Det foreslåtte vernet vil da utgjøre ca. 5,1 km², mot ca. 21,1 km² eller 10,6 km² slik alternativene var avgrenset da de ble sendt på høring.

VERNEFORSKRIFTER

Etter høring er det foreslått få endringer i verneforskriftene. De viktigste endringene knytter seg til mulighetene for å kunne gi dispensasjon for akvakultur, eller ikke. Arbeidsutvalget for Nord-Norge kom ikke til noen enighet når det gjaldt dette spørsmålet og Fylkesmannens tilrådning er dermed ikke enstemmig godkjent i arbeidsutvalget.

NAVNETTING

Etter innspill fra Sametinget tilrår fylkesmannen at «Kaldvåg fjorden og Innhavet marine verneområde» gis det lulesamiske parallellnavnet «Gálldavákvuona ja Sismera Merrasuoddjimuovllo». Sametinget har reist navnesak for området.

Benevnelsen «Karlsøyvær marine verneområde» ble brukt ved oppstart av verneprosessen. Dette ble seinere endret til Karlsøyfjorden marine verneområde for å unngå sammenblanding med Karlsøyvær naturreservat.

Ved oppstart og under høring ble benevnelsen «Vistenfjorden marine verneområde» benyttet. På bakgrunn av uttalelser fra Kartverket og Språkrådets stedsnavnstjeneste for Midt-Norge, samt endring i avgrensning av området, tilrår Fylkesmannen at området får navn «Innervisten marine verneområde».

Forvaltning, økonomiske og administrative konsekvenser

FORVALTNING

Miljødirektoratet har myndighet til å fastsette hvem som skal være forvaltningsmyndighet for verneområdene, og det kan opprettes et rådgivende utvalg for forvaltningen. Alle kommuner fikk høsten 2014 tilbud om å ta over forvaltningsansvaret for mindre verneområder (områder forvaltet av fylkesmannen). Miljødirektoratet har delegert slikt ansvar til kommuner som har sagt ja og akseptert de forutsetningene som lå til grunn for tilbudet. Tilbudet omfattet ikke verneområder som strekker seg over flere kommuner eller som har Ramsarstatus. De fire marine verneområdene som tilrås opprettet ligger alle innenfor hver sin kommune. Av hensyn til brukergruppene og en effektiv, helhetlig og hensiktsmessig forvaltning anser Fylkesmannen det som hensiktsmessig at det blir samme forvaltningsmyndighet for alle verneområder som grenser mot hverandre eller har overlappende bruker- og verneinteresser i et område.

Kaldvåg fjorden og Innhavet ligger i Hamarøy kommune, som per dato ikke har forvaltningsansvar for naturreservater i kommunen. Det marine verneområdet grenser mot fire naturreservat på land, Trollpollen, Lilandsvatnet, Steinslandsvatnet og Steinslandsosen. Kommunen sier i sin uttalelse at de ønsker lokal forvaltning av det marine verneområdet og

---

andre verneområder i kommunen. Kommunen viser til at dette må fullfinansieres av Staten. Fylkesmannen anser Hamarøy kommune som i stand til å ha lokal forvaltning av verneområdene.

Karlsøyfjorden marine verneområde ligger i Bodø kommune. Kommunen har per i dag forvaltningsansvar for naturreservater, landskapsvernområder og ett marint verneområde i kommunen. Karlsøyfjorden marine verneområde omslutter Karlsøyvær naturreservat og legger seg under Karlsøyvær fuglefredningsområde. Begge disse områdene har Ramsarstatus og forvaltes i dag av Fylkesmannen. På land grenset det marine verneområdet til Fjære naturreservat som forvaltes av Bodø kommune. Fylkesmannen mener at forvaltningen av det marine verneområdet må sees i sammenheng med øvrig vern i området.

Nordfjorden marine verneområde ligger i Rødøy kommune. Kommunen har per dato ikke forvaltningsansvar for verneområder. Det marine verneområdet overlapper med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark i store deler av fjorden. Nasjonalparken forvaltes av Midtre Nordland nasjonalparkstyre. Fylkesmannen mener det er hensiktsmessig at forvaltningen av et eventuelt Nordfjorden marine verneområde også delegeres til nasjonalparkstyret.

Innervisten marine verneområde ligger i Vevelstad kommune. Kommunen har per dato ikke forvaltningsansvar for verneområder. Det marine verneområdet grenser til Lomsdal-Visten nasjonalpark og Strauman landskapsvernområde. Nasjonalparken og landskapsvernområdet forvaltes av Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre. Særlig i Strauman er det overlappende verneverdier mellom det marine verneområdet og landskapsvernområdet. Fylkesmannen mener det er hensiktsmessig at forvaltningen av et eventuelt Innervisten marine verneområde også delegeres til nasjonalparkstyret.

Statens naturoppsyn (SNO) vil ha det overordnende ansvar for oppsynet i områdene.

Informasjonstiltak for de marine verneområdene vil bli gjennomført i henhold til Miljødirektoratets retningslinjer. Det er forvaltningsmyndigheten som er ansvarlig for informasjon.

Grensemerking vil gjennomføres der det er hensiktsmessig, der grensen følger marbakken eller 2m under middel lavvann vil det ikke gjennomføres grensemerking. Grensemerking vil skje i henhold til naturmangfoldloven § 47.

Etter vernevedtak vil det ved kunne utarbeides en forvaltningsplan for det enkelte marine verneområdet.

Opplysningene som er kommet inn og vurderingene som er gjort gjennom verneplanprosessene tilsier at gjennomføring av vern som tilrådd i liten grad vil legge begrensninger på eksisterende og planlagt bruk. Når det gjelder konsekvenser for andre interesser, vises det til den områdevisse gjennomgangen i kapittel 6.

Generelle merknader til verneforslagene

LISTE OVER UTTALELSER

Følgende ga innspill til høringa: Anton Hanssen, Arne Larsen, Arnt Magnus Schøning, Arnt Magnus Schøning og Geir Morskogen, Bodø kommune, Bjørn Morten Johansen, Dag Røssum Johansen, Direktoratet for mineralforvaltning, Einar Sissener, Finn Westermann, Fiskeridirektoratet region Nordland, Forsvarsbygg, Geir Sollie, Hamarøy kommune, Hamarøy og Tysfjord bondelag, Havforskningsinstituttet (HI), Helgeland Skogselskap, Kartverket, Kristin Lovise Hansen, Kystverket Nordland, Lomsdal- Visten Nasjonalparkstyre, May-Liss Karlsen m. fl., Naturvernforbundet i Nordland, Ness Båtforening, Nordland Fylkes Fiskarlag, Nordland fylkeskommune (NFK), Notvatn Camping, Ole Arnold Bønå, Olje- og energidepartementet, Peder Eilif Horn, Rolf Mikalsen, Runa Johansen, Rødøy kommune, Sametinget, Sjømat Norge, Språkrådet, Statens vegvesen Region Nord, Statnett, Svein Erik Endresen, Sør-Hålogaland heimevernsdistrikt 14, Vevelstad kommune, Verdens naturfond (WWF) og Øresvik lokalutvalg v/ Harry Pedersen.

I tillegg kom det innspill i forbindelse med åpne møter i de fire respektive kommunene.

HOLDNING TIL MARINT VERN

Naturvernforbundet i Nordland og WWF er positiv til forslagene om marint vern. NFK er positive til vern av tre av områdene, men i utgangspunktet skeptisk til vern av Visten.

Nordland Fylkes Fiskarlag er positivt innstilt til marin verneplan forutsatt at planen gjennomføres i samsvar med de føringene en tidligere har blitt enige om, bl.a. gjennom arbeidet til «Rådgivende utvalg for marin verneplan» og Stortingsmelding nr. 43 (1998-99) om Vern og bruk i kystsonen. Sentralt er føringen om at det marine vernet skal være et mildt vern der tradisjonell bruk av område ikke skal påvirkes og at det hovedsakelig er et vern mot store irreversible tiltak.

Kystverket, OED, Statnett, Sør-Hålogaland HV-distrikt 14 og Forsvarsbygg har ingen innspill til vern. Kystverket konstaterer likevel at vedlikehold og etablering av navigasjonsinstallasjoner og ferdsel er ivaretatt.

HI mener det er viktigere enn noensinne å ta vare på relativt upåvirkede referanseområder, siden den menneskelige påvirkningen stadig øker både i havet og langs kysten, men også siden vi forventer globale endringer i havklima og havkjemi.

Fylkesmannens registrerer at det er ulike holdninger til vern, men at vern ansees som akseptabelt av de fleste høringsparter dersom deres interesser ivaretas. Fylkesmannen har gjort tilpasninger både i forskrift og i avgrensning med tanke på en hensiktsmessig avveining mellom bruk og vern.

VERNEVERDIER

Dag Røssum Johansen påpeker i sitt innspill om Visten marine verneområde at naturtilstanden overalt er under et voldsomt utnyttelsespress og tapes i stadig større tempo. Uberørt natur og særlig uberørte sjøområder er i ferd med å bli en mangelressurs for moderne mennesker og vil nettopp derfor i tiden som kommer få stadig større verdi (ikke nødvendigvis økonomisk) dersom det får forbli uberørt, enn om fjorden skulle bli utsatt for nye tekniske inngrep, forurensning og forstyrrelser.

PROSESS

Fiskeridirektoratet region Nordland mener at medvirkningsbestemmelsene i naturmangfoldloven er oppfylt på en god måte i verneplanprosessen. Prosessen har vært lang og omfattende. Det har vært gjennomført flere omganger med informasjons- og dialogmøter lokalt i de berørte områdene og det har vært et godt regionalt og nasjonalt samarbeid mellom berørte forvaltninger.

KARTLEGGING

Kartverket forutsetter at kartet over verneområdet utarbeides og presenteres i samsvar med Miljødirektoratets produktspesifikasjon raskest mulig, slik at de respektive kommunene kan ta hensyn til det foreslåtte vernet ved sine avgjørelser etter plan- og bygningsloven.

HI påpeker at det for å sikre verneverdiene er nødvendig med klare retningslinjer for bruk, overvåkning av naturtilstanden og kontroll med at bestemmelsene følges.

Fiskeridirektoratet region Nordland, HI, NFK og Sjømat Norge mener det er viktig at det gjennomføres en grundig kartlegging av de enkelte områdene så snart som mulig etter vedtak om beskyttelse, da dette vil danne et viktig grunnlag for overvåkning og forvaltning av områdene.

Fylkesmannen er enig i at det bør gjøres mer kartlegging av områdene. Det er gjort noe naturtypekartlegging av gruntområdene i Karlsøyfjorden og Kaldvåg fjorden og Innhavet. Det foreligger også en hydrografisk og marinbiologisk undersøkelse fra Visten fra 1983. I øvrige områder er det gjennomført lite kartlegging. Kartlegging av dypområdene er spesielt viktig med tanke på korallforekomster. God kartlegging er en forutsetning for en god forvaltning og for at man skal kunne bruke områdene som referanseområder i fremtiden. Det er naturlig at det blir gjennomført kartlegginger i forkant av at det blir utarbeidet forvaltningsplaner for områdene.

FISKERI

Nordland Fylkes Fiskarlag har et prinsipielt standpunkt om at det er fiskerilovgivningen og ikke verneforskrifter som skal regulere fiskeriene.

Fiskeridirektoratet region Nordland og Nordland Fylkes Fiskarlag mener at kortvarig låssetting av sei, sild, makrell og brisling må ha samme generelle dispensasjonsadgang som annet fiske etter havressurslovens bestemmelser. Det er her snakk om mellomlagring av relativt små kvanta i korte perioder enkelte år. Verken notfiske eller stengsetting berører bunnen, fisken føres ikke og det benyttes heller ikke legemidler.

Nordland Fylkes Fiskarlag er enig at funn av koraller eventuelt er en sak som en i tilfelle kan komme tilbake til. Fiskarlaget mener at de foreslåtte verneområdene ideelt sett burde ha blitt tilfredsstillende kartlagt (dybde, bunnforhold/sediment, marine naturtyper, evt. korallrev m.m.) før verneforslaget ble sendt på høring, og oppfordrer til at en slik kartlegging gjennomføres

---

før den kommende forvaltningsplanen. Da vil en også kunne identifisere eventuelle korallrev og vurdere hvordan disse best kan beskyttes.

Fylkesmannens vurdering er at fiskeriene i svært liten grad vil bli berørt av marin verneplan. Det er unntak fra vernebestemmelsene for alt fiske i henhold til havressursloven, herunder også tradisjonell låssetting av fisk. I vernebestemmelsene er det tatt inn at fortøyningsfester for låssetting heller ikke er regulert av verneforskriften. Dette gjelder alle de fire verneområdene.

Det vil bare kunne komme restriksjoner på fiske dersom det blir oppdaget viktige korallforekomster innenfor verneområdene.

Når det gjelder forholdet mellom «låssetting» og «levendelagring» mener Fylkesmannen det er hensiktsmessig å behandle disse to fiskeriaktivitetene ulikt. Tradisjonell låssetting innebærer ingen eller liten påvirkning på havbunn og vannmiljø. Fisken låssettes noen få døgn og alt (både not og fisk) fjernes når fisken fjernes. «Levendelagring» er lagring av villfisk eller oppdrettsfisk i merd inntil 14 uker. Hensikten er å øke verdien av fanget villfisk i perioder der tilgjengelighet av villfisk er god og fiskeprisene er relativt lave. Der slike levendelagringsanlegg etableres vil havbunnen bli berørt av forankringene og over tid vil høy konsentrasjon av fisk i merdene og spillfôr kunne påvirke vannmiljø og bunnforhold. I henhold til Mattilsynets instruksjoner om slike anlegg skal fisken i slike anlegg «innen fire uker etter restitusjon tilbys egnet fôr, slaktes eller selges videre til oppdrett». Fylkesmannen tilrår derfor at etablering av anlegg for levendelagring skal være søknadspliktig i henholdsvis Kaldvåg fjorden og Innhavet og Karlsøyfjorden, mens det ikke tilrås noen åpning for slike anlegg i Nordfjorden og Innervisten. Det ble ikke oppnådd enighet i arbeidsutvalget om regulering av levendelagring.

AKVAKULTUR

Fiskeridirektoratet region Nordland tilrår bruk av begrepet "akvakultur" i stedet for "havbruk", og at definisjonene i akvakulturloven legges til grunn for hva begrepet omfatter.

Fiskeridirektoratet bemerker at akvakultur er en dynamisk næring styrt av miljømål. Hvilke typer akvakultur som ikke er i strid med verneformålet vil være i kontinuerlig utvikling.

Sjømat Norge ber om at det defineres klare kriterier som beskriver hva slags påvirkning som aksepteres (akseptkriterier) særlig i forhold til akvakulturvirksomhet.

Sjømat Norge mener etablering av akvakulturdrift skal være unntatt vernebestemmelsene. Sekundært at det tas inn en dispensasjonshjemmel i verneforskriften. Sjømat Norge åpner også for at et alternativ kan være at akvakultur kan vises til bestemte soner innenfor et verneområde.

NFK mener det må åpnes for både havbruk, fangstbasert akvakultur og levendelagring av fisk etter søknad.

Nordland Fylkes Fiskerilag har litt ulike innspill for de fire områdene, men har et prinsipielt standpunkt om at det er fiskerilovgivningen og ikke verneforskrifter som skal regulere fiskeriene. Ut fra det ønsker de generelt for alle områdene at levendelagring skal være direkte unntatt vernebestemmelsene.

Sjømat Norge mener akvakultur i verneområdene ikke må kobles til avsatte arealer i kommuneplaner på vernetidspunktet da næringens arealbehov endrer seg i takt med teknologiutvikling og biologiske forhold.

Fylkesmannen er enig med fiskeridirektoratet om at entydig begrepsbruk er viktig og tilrå at begrepet "akvakultur" benyttes istedenfor "havbruk" i verneforskriftene. Dette da er «akvakultur» som benyttes i lovverket.

Det vil ikke være mulig å angi felles akseptkriterier for akvakultur innenfor marine verneområder. Akseptkriteriene for akvakultur vil variere fra tiltak til tiltak ut i fra teknologi og omfang, og ut i fra verneformål og lokale resipientforhold. Dette må avgjøres i hvert tilfelle etter søknad. Akvakultur vil ellers bli omtalt under hvert område.

Når det gjelder «fangstbasert akvakultur» og «ordinær matfiskoppdrett» mener Fylkesmannen at det må skilles mellom de to ut fra graden av påvirkning. Begge aktivitetene innebærer faste installasjoner som må forankres i sjøbunnen, noe som kan påvirke verneverdier. «Fangstbasert akvakultur» innebærer oppdrett av villfanget fisk. Avfallsstoffer fra fisken, fôrspill og kjemikalier vil kunne på virke verneverdiene. Slik vil «fangstbasert akvakultur» kunne ha noe større påvirkning enn «levendelagring» som er nevnt over.. «Ordinær matfiskoppdrett» påvirker miljøet lokalt uavhengig av hvilken av dagens teknologier som benyttes. Ved ny teknologi, som for eksempel lukkede anlegg eller liknende, vil påvirkningen fra utslipp av næringsstoffer og kjemikalier gå ned, mens fysisk innvirkning på havbunnen gjennom forankringer og liknende vil kunne øke. Fylkesmannen mener derfor dette er lite forenelig med marint vern etter naturmangfoldlovens paragraf 39. Det ble ikke oppnådd enighet om på hvilket nivå verneforskriftene skal regulere de ulike akvakulturformene, inkludert levendelagring. Dette er omtalt nærmere under de enkelte verneområdene.

VANNSKUTER

Naturvernforbundet i Nordland ønsker at et forbud mot vannskuter i de marine verneområdene nedfelles i forskriftene for de enkelte verneområdene, og foreslår et tilleggspunkt i vernebestemmelsene (§ 3 d) for de ulike områdene: «Det er ikke tillatt å bruke vannscooter og lignende motordrevne fartøy i verneområdet og i et heldekkende belte på 400 meter fra vernegrensen». Dag Røssum Johansen foreslår et likelydende punkt i verneforskriften for Innervisten marine verneområde.

Fylkesmannen vurderer at bruk av vannscooter kan ha uheldige konsekvenser for sjøfugl og våtmarksfugl, spesielt for områder med mytende gjess og andefugler. Vannskuter kan også ha negative konsekvenser for friluftsliv. Da verneplanen ble sendt på høring var vannskuter forbudt i områder vernet i medhold av naturmangfoldloven gjennom egen forskrift. Vannskuter var dermed ikke tema i høringen og det tilrås derfor heller ingen restriksjoner på dette. Vannscooterforskriften er i etterkant av høringen opphevet i stortingsvedtak av 18. mai 2017. Etter opphevingen av forskriften er kjøring med vannscooter sidestilt med vanlig båttrafikk, og altså ikke påvirket av marint vern.

FORVALTNING OG FORVALTNINGSMYNDIGHET

NFK, Hamarøy kommune, Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre og Vevelstad kommune anbefaler lokal forvaltning av verneområdene.

Dag Røssum Johansen mener forvaltningen av Visten som marint verneområde må være tydelig, forutsigbar og ha naturverdiene som førsteprioritet uten for mange unntaksregler i verneforskriftene.

På de **åpne møtene** var det stemning for lokal forvaltning av eventuelt marint vern. **Hamarøy kommune** mener Kaldvåg fjorden og Innhavet er et så stort verneområde at det må gis mulighet til soneinndeling og differensiert forvaltning av området gjennom forvaltningsplanen.

Fylkesmannen viser til vår tilråding i avsnitt om forvaltning.

Merknader til enkeltområdene

Kaldvåg fjorden og Innhavet marine verneområde, Hamarøy kommune

VERNEVERDIER

Det foreslåtte marine verneområdet Kaldvåg fjorden og Innhavet omfatter et fjordsystem bestående av flere poller og terskelbassenger. Fjordsystemet har to utløp: Nesstraumen og Røttangsstraumen. Mellom bassengene er det grunne strømrrike sund. Det foreslåtte marine verneområdet omfatter også de strømpåvirkede grunnområdene rundt Husøyvær, som ligger utenfor Nesstraumen, hovedutløpet til fjorden. Verneverdien er knyttet til helheten i pollsystemene og den store spennvidden i naturforhold. De produktive gruntområdene som grenser til myr og strandenger er veldig viktige for mange våtmarksfugler. De strømrrike sundene er viktig for den biologiske produksjonen i fjordsystemet og et «hot spot» for biologisk mangfold. Området har store forekomster av ålegressenger som også er viktige områder for biologisk mangfold og som oppvekstområde for en rekke fiskearter. Dypbassengene er sterkt avgrensede og isolerte. Slike ekstreme livsmiljøer kan være tilholdssted for sjeldne eller relikte arter. Området er i tillegg til å ha en variert natur lite berørt av inngrep i sjø eller sjøbunn. Verneformålet er å ta vare på den helhet og de særpreg områdene har.

TRUSLER MOT VERNEVERDIENE

Verneverdiene i Kaldvåg fjorden og Innhavet er avhengig av at tersklene som styrer vannutvekslingen og dermed de fysiske rammebetingelsene i fjordbassengene ikke endres. Dette kan skje gjennom inngrep som utfylling, mudring, uttak og deponering av masse, sprenging, boring og plassering av konstruksjoner på sjøbunnen. I tillegg vil vassdragstiltak som endrer ferskvannstilførselen til pollsystemene være en mulig trussel mot verneverdiene. Marint vern vil gi økt beskyttelse mot slike inngrep. Klimaendring og forsuring av havet er også noe som kan bli en økende trussel framover. Dette er globale trusler som marint vern i liten grad kan bidra til å gjøre noen forskjell.

ANDRE INTERESSER

Området brukes til hovedsakelig til rekreasjon og fritidsfiske. Kaldvåg fjorden brukes av lokale fiskere med garn, line og jukse. I fiskeridirektoratets kartsystem er det blant annet registrert to garnfelt i fjorden.

PLANSTATUS

I kommuneplanens arealdel ligger forslaget til Kaldvåg fjorden og Innhavet marine verneområde hovedsakelig i sjøområder avsatt til natur og friluftsliv (FN). I Kaldvåg fjorden er to områder avsatt til FFA-områder, dvs. områder for ferdsel, fiske, tangskjæring og akvakultur. Disse har betegnelsen – FFA5 og FFA9. Innenfor FFA5 er gitte konsesjoner avmerket som A9 (Finnøyholmen), A10 (Storvika) og A11 (Barholmen). Alle disse konsesjonene er i dag trukket. Innenfor FFA9 er gitt konsesjon avmerket som A8 (Røsvik). Også denne konsesjonen er trukket.

Det finnes flere reguleringsplaner for fritidsbebyggelse som grenser mot Kaldvåg fjorden og Innhavet. I de fleste tilfeller er det ikke regulert inn formål som er i strid med vernet. Unntaket er Reguleringsplan for Ytterstad hyttefelt hvor det er avsatt et område i strandsonen med åpning for et felles sjøhus med kai for hyttefeltet. Kai vil kunne medføre inngrep i sjøbunnen og *kan* dermed komme i strid med vernet. Planen er vedtatt i 2006, men er ikke ferdig utbygd.

Det foreslåtte marine verneområdet grenser mot Steinslandsvatnet naturreservat, Steinslandsosen naturreservat, Lilandsvatnet naturreservat og Trollpollen naturreservat. Grensen mot de tre førstnevnte naturreservatene er trukket i åpen sjø, mens grensen mot sistnevnte naturreservat går ved middel høyvann.

MERKNADER TIL VERNEFORSLAGET

Hamarøy kommune er positive til verneplanen under forutsetning at kommunen gis forvaltningsmyndighet for verneområdet. Kommunen ønsker også å overta forvaltningsansvaret for resten av kommunens verneområder (8 naturreservater). Dette må fullfinansieres av staten. Kommunen ønsker selv å utarbeide forvaltningsplan.

Geir Solli sier han er positiv til vernet dersom det tas tilstrekkelig hensyn til næringsdrift i berørt område.

Arne Larsen, Einar Sissener, Arnt Magnus Schønning og Geir Morskogen mener det ikke er behov for vern i området.

Ness båtforening mener verneområdet må forvaltes lokalt av Hamarøy kommune.

Einar Sissener mener forslaget til vern av Kaldvåg fjorden og Innhavet er i strid med naturmangfoldloven § 8 (kunnskapsgrunnlaget) på grunn av mangelfull kartlegging av habitater og organismer.

Fylkesmannens tilråding av forvaltningsmyndighet for Kaldvåg fjorden og Innhavet marine verneområde er beskrevet i kapittelet om Forvaltning, økonomiske og administrative konsekvenser. Kaldvåg fjorden og Innhavet marine verneområde grenser mot fire naturreservat på land. Fylkesmannen anser det som hensiktsmessig at det blir samme forvaltningsmyndighet for alle verneområdene.

Fylkesmannen vurderer at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig for at Kaldvåg fjorden og Innhavet kan vernes. Området er godt dybdekartlagt, det er utført datasimuleringer av vannutskiftingen fra de ulike terskelbassengene og grunnområdene er naturtypekartlagt. I tillegg er området grundig utredet i tilrådingene fra rådgivende utvalg og gjennom verneplanprosessen. Det er kun i forbindelse med artsvern at det vil være naturlig å kartlegge bestander på artsnivå.

VERNEVERDIER

Sven Erik Endresen viser til at Sagelva i Sagpollen har mistet mye av sin naturlige vanntilførsel på grunn av uttak av vann fra Storrasselva til settefiskanlegget på Innhavet. Det medfører at elvemuslingen og laksestammen i vassdraget sliter. Den reduserte ferskvannstilførselen vil kunne påvirke organismer og brakkvannsprofilen i det foreslåtte marine verneområdet. Endresen og Anton Hansen er også bekymret for at gitt konsesjon til kraftutbygging i Svartasselva vil kunne berøre fiskebestand og brakkvannsprofil i det foreslåtte marine verneområdet.

Anton Hansen viser til at Hillingspollen har meget spesielle bunnforhold og særdeles liten vannutskifting. Hansen mener man ikke kan sikre representative, særegne, truede og sårbare marine naturverdier i et så ømfintlig område og samtidig tillate kraftutbygging i tilførende elver og legging av vannledninger i grunne bunnområder når verneverdien er å ivareta sjøbunnen med tilhørende dyre- og planteliv.

Kristine Lovise Hansen ønsker et strengere vern i tråd med første rapport fra Rådgivende utvalg fra 2004, og mener føre-var prinsippet skal gjelde ved all virksomhet i området. Kristine Lovise Hansen er videre kritisk til store irreversible inngrep som sjøkabling,

---

massedeponi, redusering av ferskvann til brakkvannspollene og kraftutbygging og mener verneforskriften må forby dette. Området må sikres og forbli urørt slik at det kan fungere som referanseområde for naturtypen. Slik kan det også bidra innen forskning til ny og nyttig viten om biologisk mangfold og økosystemer i brakkvannspoller. Hun mener området fortjener Ramsarstatus.

Arnt Magnus Schønning mener aktiv bruk og skjøtsel er det eneste som på sikt vil sikre at dagens naturverdier holder seg. En av de viktigste grunnene til at området fortsatt er spennende og attraktivt som naturområde, er nettopp fordi grunneiere og lokale interesser for øvrig har tatt vare på områdene. Han mener at områder vernes til forfall.

Einar Sissener påpeker at terskelen i Kaldvågstraumen er 3,5-4 meter, ikke 1,5 meter som er oppgitt i oppstartmeldingen.

På det åpne møtet på Innhavet ble ålegressenger som verneverdi tatt opp, og det ble stilt spørsmål med viktigheten av disse. Videre ble det påpekt at det var gitt avslag på legging av vannledning på grunn av ålegressenger og at dette ikke var forståelig. Videre ble utslipp fra lakseoppdrett utenfor det marine verneområdet vist til som en negativ påvirkning av området.

På møte med den lokale referansegruppen ble det tatt opp at det pågår et overvåkningsprosjekt med rusefangst av oppgangsfisk i sjørret- og laksevassdraget Varpa, som munner ut i det marine verneområdet. Prosjektet gir viktig informasjon om bestandsstørrelser, påvirkning av lakselus og garnskade. Prosjektet har pågått i sju år. Det poengteres at det er viktig at prosjektet gis midler til fortsatt drift.

Fylkesmannen vurderer at det er viktig for verneverdiene i et marint verneområde som Kaldvågfjorden og Innhavet, som består av brakkvannspoller, at det ikke gjøres tiltak som påvirker ferskvannstilførslen til fjordsystemet. Utgangspunktet i verneplanen er at eksisterende virksomhet skal kunne fortsette også etter ett vernevedtak. Vern av Kaldvågfjorden og Innhavet gir ikke grunnlag for omkamp om gitte tillatelser om uttak av vann fra Stovvasselva til settefiskanlegg på Innhavet og tillatelse til bygging av minikraftverk i Svartvasselva. Det har helt fra starten av arbeidet med marint vern vært gitt sentrale føringer om at vernet skal være et mildt vern som tillater tradisjonell bruk av sjøområdene og at vernet hovedsakelig skal være et vern mot store inngrep og installasjoner på sjøbunnen. Strømkabler, fiberkabler og rørledninger er installasjoner som plasseres på sjøbunnen, men inngrepene vurderes som så små at tiltakene i mange tilfeller kan tillates. Kabler og rørledninger som legges på sand- eller leirebunn vil aures ned i sedimentene. Når de er dekket med sedimenter utgjør de liten påvirkning på omgivelsene.

Ålegrasenger har stor verneverdi fordi de har en svært viktig økologisk funksjon som skjulested, oppvekstområde og næringsområde for mange arter fisk og bunndyr. Det er vist at ålegrasenger kan inneholde opptil 100 000 individer per kvadratmeter. Ålegrasenger er ikke en truet naturtype i Norge, men globalt er naturtypen i stor tilbakegang. Norge har mer enn 25 % av den europeiske bestanden av Ålegras. Det gjør at Ålegras er en norsk

---

ansvarsart og vi har en internasjonal forpliktelse til å forvalte naturtypen på en god måte. Hillingspollen i Kaldvåg fjorden og Innhavet har for øvrig en av de største forekomstene av ålegras i Norge.

Kaldvåg fjorden og Innhavet er minimalt påvirket av utslipp fra lakseoppdrettsanlegg på grunn av avstandene og retningen på fjordstrømmene. Det nærmeste anlegget, settefiskanlegget på Innhavet, ligger over 3 kilometer fra Røttangstraumen, som er ett av innløpene til Kaldvåg fjorden og Innhavet.

Fylkesmannen er positiv til overvåkningstiltak som rusefelleprosjektet, som bidrar til økt kunnskap om lokale fiskebestander.

FISKERI

Fiskeridirektoratet region Nordland

Fiskeridirektoratet gir sin tilslutning til avgrensning og bestemmelser som framgår av foreliggende forslag.

Nordland Fylkes Fiskarlag

Fiskarlaget konstanterer at fiskeriaktiviteten i Kaldvåg fjorden og Innhavet kan fortsette selv om området blir vernet, og har ingen konkrete merknader vedrørende fiskeriene i det foreslåtte verneområdet.

Fylkesmannen bekrefter at det kan fiskes som før i referanseområdet, og at yrkesfisket kan fortsette som normalt.

GRUNNEIERS INTERESSER

Geir Solli viser til en rekke rettigheter og interesser grunneierne har i sjø. Solli nevner vanlig fiske, laksefiske (grunneierrettighet i sjø) og skjellskraping.

Arnt Magnus Schøning og Geir Morskogen mener det bør være direkte unntak i verneforskriften for legging av rør og kabler i fjorden, for vann, strøm, fiber etc. til Hillingspollen hyttefelt, Hillingsgårdene og Notvatn Camping. Dette temaet ble også tatt opp under det åpne møtet på Innhavet.

Fylkesmannen viser til at vernegrensen mot land foreslås lagt til middel høyvann. Privat eiendom har grense mot sjø ved marbakke eller 2 meters dybde ved fjære sjø. Det vil si at en del fjæreområder i privat eie foreslås vernet. Disse fjæreområdene har stor produksjon og er viktige områder for fugl og fisk. Ut fra økosystemtenkning er det viktig at disse gruntområdene er med i vernet da der er viktig for helheten av området. Med de tilpasninger som ligger i forskriften mener Fylkesmannen at grunneiere i liten grad vil bli berørt av vernet da de fleste grunneierrettighetene som gjelder i dag fortsatt vil være tillatt innenfor verneområdet. Dette gjelder for eksempel fiske og høsting av skjell og andre marine organismer i henhold til havressursloven. Vernet medfører imidlertid begrensning i mulighet

---

for kommersiell tang- og tarehøsting og kommersiell skjellskraping. Fylkesmannen foreslår imidlertid at det åpnes for begrenset høsting av tang regulert gjennom forvaltningsplanen. I tillegg vil det fremdeles være tillatt med tang- og tarehøsting og plukking av skjell til eget bruk.

Når det gjelder inngrep i tidevannssonen er vernebestemmelsene lagt på omtrent samme nivå som plan- og bygningsloven. Det vil si at når tiltak er søknadspliktig etter plan- og bygningsloven vil det også være søknadspliktig etter verneforskriften. Legging av kabler og rør vil således være søknadspliktig både etter plan- og bygningsloven og verneforskriften. At tiltak er søknadspliktig gir forvaltningsmyndigheten anledning til å sette vilkår om blant annet trasévalg for å bidra til at viktige miljøverdier ikke påvirkes mer enn nødvendig.

BADEPLASS

Westermann og Kristoffersen skriver at Sandvika ved Litjstraumen er den mest brukte badeplassen ved Innhavet. Badeplassen er to kulper/basseng dannet etter uttak av fyllmasse på ei skjellsandfjære. Siden det bare kommer vann inn i bassengene på høyvann, får bassengene litt oppvarmet vann sammenlignet med sjøen utenfor. Dersom man skal opprettholde disse bassengene vil det være behov for jevnlig utgraving av skjellsand når bassengene har auret igjen.

Fylkesmannen er positiv til at badeplassen i Sandvika ved Litjstraumen vedlikeholdes. Det er derfor i verneforskriftens lagt til en direkte unntaksbestemmelse § 4 bokstav p Opprensning av vegetasjon i badekulpene i Sandvika ved Litjstraumen. Dersom det er behov for gravetiltak for å forhindre at bassengene aures igjen kan det søkes om tillatelse til vedlikeholdsmudring jf. § 5 bokstav j.

HØSTING AV VEGETASJON

Hamarøy kommune ønsker at marint vern ikke skal være til hinder for høsting av marin vegetasjon i begrenset omfang, og foreslår at verneforskriftens § 4c endres til: «Høsting av villlevende marine ressurser i samsvar med havressurslova og annet gjeldende lovverk, med unntak for skjellskraping og høsting av vegetasjon, herunder tang, tare og andre marine planter, i henhold til forvaltningsplan».

Fylkesmannen viser til at verneforskriftens § 3 bokstav a og § 4 bokstav c inneholder forbud mot skade og ødeleggelse og høsting av vegetasjon, herunder tang og tare. Tang og tare ses på som viktige arter i det marine økosystemet og er viktige for andre organismer. Høsting av tang og tare vurderes som lite forenelig med verneformålet for det marine verneområdet. Ettersom det har blitt høstet tang rundt Husøya over mange år (fram til nedleggelsen av Nordtang AS i 2006) vil vi delvis imøtekomme forslaget fra Hamarøy kommune ved å kunne tillate tangskjæring i begrenset omfang i utvalgte områder jf. retningslinjer i forvaltningsplan. Vi foreslår derfor at setningen «Begrenset høsting av tang i henhold til forvaltningsplan» tilføres uttaksbestemmelsen § 4 bokstav e i verneforskriften.

AKVAKULTUR

Nordland Fylkes Fiskarlag mener at skalldyroppdrett bør aksepteres innenfor verneområdet.

Geir Solli skriver at eiendommen hans hadde skjelloppdrett i Straumen, og antyder muligheter for ny drift.

Sjømat Norge ønsker at Kaldvåg fjorden og Innhavet ikke vernes på grunn av at området kan ha verdi framover til marin verdiskapning/akvakulturvirksomhet, alternativt at området gjøres mindre slik at eksisterende settefiskanlegg ved Innhavet ikke inngår i området.

Fylkesmannen tilrår at det i Kaldvåg fjorden og Innhavet marine verneområde skal være dispensasjonshjemmel for «akvakultur som ikke er i strid med verneformålet» og «levendelagring av fisk». Siden den delen av verneområdet som ligger utenfor Nesstraumen er grunn og består av sterke straumer og området innenfor Nesstraumen består av en rekke små fjordbassenger med markante terskler og lite vannutskifting av bassengvann vil fiskeoppdrett med åpne merder vurderes å være i strid med verneformålet. Med dagens teknologi har Kaldvåg fjorden og Innhavet svært begrenset verdi for marin verdiskapning.

Settefiskanlegget ved Innhavet ligger ved Sagfjorden, nabofjorden til Innhavet, og inngår ikke i Kaldvåg fjorden og Innhavet marine verneområde. Utslippene fra settefiskanlegget berører heller ikke det marine verneområdet.

LANDBRUK

Det er et krav fra Hamarøy kommune at det fortsatt skal være tillatt å åpne grøfter ut mot verneområdet. Det foreslås at dette kan legges til som et eget punkt under § 4 Generelle unntak fra vernebestemmelsene.

Hamarøy og Tysfjord Bondelag påpeker at det drives landbruk i områdene Finnøy, Nes og Hillingan. I disse områdene er det derfor behov for grøfting og opprensning av kanaler. Noen steder årvisst andre steder med lengre mellomrom.

Arnt Magnus Schønning og Geir Morskogen ønsker at unntak for grøfterensk konkretiseres i verneforskriften.

Fylkesmannen viser til at det ikke er noe forbud mot verken grøfterensk eller motorisert ferdsel i fjæra i de foreslåtte verneforskriftene. Dette vil derfor kunne fortsette som før, og det vil derfor ikke bli konkretisert et unntak for dette i verneforskriften.

AVGRENSNING AV VERNEOMRÅDET - INNHAVET

Arnt Magnus Schønning og Geir Morskogen mener at vernegrensen bør legges til Hillingsundet (Maritplassen-Roparneset). Dette for å unngå konflikter med utviklingsområdene Røttangen, Litjstraumen, Innhavet, utbygd småkraft i Storvatnet, gitt

---

konsesjon for Svartvasselva småkraft, Notvatn Camping, Krokan gård, Hillingan med tre store gårder, Hillingspollen hyttefelt og en rekke hytter spredt rundt om hele Innhavet (Innhavet). Arnt Magnus Schønning uttrykker bekymring for at det marine vernet vil hindre utlegging av strømkabler, fiberkabler, vannledninger, rensed kloakkutslipp, flytebrygger, båtoppsett, fortøyninger, utfyllinger etc. vil kunne bli stoppet.

Hamarøy kommune ser for seg at det kan bli aktuelt å bygge ut områdene nord for Innhavet i fremtiden. Disse områdene grenser til sjøområdene som nå er foreslått vernet. Dette ble også tatt opp som tema på det åpne møtet på Innhavet. Kommunen ønsker at området sør for Roparneset og Hillingan blir holdt utenfor verneplanen av hensyn til framtidig utvikling av Innhavet.

Westermann og Kristoffersen ønsker en alternativ vernegrense der Karpollen og kilen inn til Litjstraumen holdes utenfor verneområdet. Bakgrunnen er at hensynene man må ta til et verneområde kan være negative for utvidelse og utvikling av tettstedet Innhavet og et stort hyttefelt i nedslagsfeltet mot Karpollen. Bergene ved Litjstraumen er den mest brukte plassen til utsetting av båter på fjorden. Et stort antall båter ligger også i fastfortøyning her om sommeren. Grunneierne ser behovet for å få lagt ut et flytebryggeanlegg på plassen da aktiviteten i området er økende. Videre nevnes at det i dette området går vannledninger og kabler ut i fjorden, og at området vil være en naturlig plass å ta på land en eventuell ny hovedvannledning til Innhavet fra Svartvannet den dagen det vil være bruk for mer vann til plassen.

Fylkesmannen viser til at vernet ikke vil komme i konflikt med bolig- og hyttebygging i Innhavet-området. Verneforskriften regulerer ikke tiltak på land. Bygging av naust vil for eksempel komme utenfor vernegrensen og vil bare være regulert av plan- og bygningsloven. Vern er derfor ikke til hinder for bygging av naust og ivaretagelse av naustrettigheter. Dersom det skal gjøres arbeid fra naust mot sjøen kan dette komme innenfor vernegrensen. Rydding av private båtstøer og båtutsett som ikke krever gravemaskin, sprengningsarbeid eller støyping er det unntak for og kan derfor skje som før vernet. Større inngrep må ha dispensasjon fra vernet for å kunne gjennomføres. De spesifiserte dispensasjonsbestemmelsene i verneforskriftens § 4 angir tiltak som det kan gis tillatelse til så langt det ikke påvirker verneverdiene. Av aktuelle tiltak nevnes blant annet etablering av flytebrygge og legging av kabler og rørledninger. Ved en tillatelse vil det kunne settes vilkår om plassering, trasévalg o.l. for å ivareta verneverdiene.

På grunn av de mange pollene med lavt oksygeninnhold i bassengvannet under terskelnivå vil det uavhengig av vern være uaktuelt å slippe ut større mengder kloakk fra boligfelt til området. Fylkesmannen vil derfor ikke tilråde endringer i verneforskriften etter forslag fra Hamarøy kommune, Schønning og Morskogen eller Westermann og Kristoffersen.

Notvatn Camping og Geir Solli ønsker at strandlinjen utenfor eiendommene deres blir tatt ut av vernet på samme måte som fortøyningsområdene på Ness Camping (vernegrensen lagt 30 meter ut fra land).

Einar Sissener skriver at det er relativt store skogressurser og at det finnes flere kartlagte mineralressurser i de tilstøtende landområdene til det foreslåtte marine verneområdet. Noen av mineralressursene kan være drivverdige. For å kunne utnytte disse ressursene vil det være aktuelt å benytte sjøveien. Slik transport vil kreve tiltak i strandsonen, samt bruk og oppankring av skip med lengde over 15 meter. Sissener foreslår å ta ut to soner fra verneområdet utenfor eiendommen i Korsvik Kløtran, ref. Ness Camping, der det kan være aktuelt med kombinasjon av tiltak på land og sjøtransport.

Fylkesmannen peker på at utgrensing ved Ness Camping skyldes at campingplassen har et småbåtanlegg som det jevnlig må mudres under, noe som er lite forenelig med marint vern. Strømmen utenfor er for sterk og bølgepåvirkningen er for stor til at det er hensiktsmessig å kreve at anlegget trekkes lengre ut for å unngå inngrep i strandsonen. Notvatn Camping og Geir Solli/Tranøy Opplevelser sine eiendommer ligger lengre inn i fjorden, i svært beskyttede og roligere farvann. Her vil det ikke være samme behov for tilrettelegging under eventuelle flytebryggeanlegg. Vi ser derfor ikke at det er grunnlag for å endre vernegrensen her. Det vil kunne gis tillatelser til utlegging av flytebrygger.

Formålet med Kaldvåg fjorden og Innhavet marine verneområde vil være å beholde verneverdiene uten større grad av ytre påvirkning, og at området er vernet mot ethvert tiltak. Ingen av planene i fjæresonen som er nevnt ovenfor er igangsatt eller vedtatt i kommuneplan, og er derfor heller ikke tatt spesielt hensyn til i verneprosessen.

Vernet vil imidlertid ikke være til hinder for tiltak på land, ovenfor middel høyvann. Bruk av lekter til uttak av tømmer som ikke krever tiltak i fjæresonen kan gjøres uavhengig av vernet. Det samme gjelder fortøyning av skip. Et eventuelt planinitiativ i verneområdet må søke dispensasjon etter verneforskriften § 6 (den generelle dispensasjonshjemmelen). En tillatelse etter denne paragrafen vil forutsette at tiltaket ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig.

AVGRENSNING AV VERNEOMRÅDET – NESSTRAUMEN

Hamarøy og Tysfjord bondelag foreslår følgende endringer av foreslått avgrensning med bakgrunn i hensynet til aktivt landbruk

- områdene sørvest på Finnøy (fra kaia ved Gangstadskjæret) tas ikke med i verneområdet, evt. at grensen for marint vern flyttes utenfor flomålet.
- at grensen for marint vern flyttes utenfor strandlinjen på Nes og deler av Hillingan.

Peder Eilif Horn informerer om planer om turistanlegg inkludert flytebryggeanlegg på innsiden av Finnøyholmen. Grunnet leire er det behov for å lage en veifylling ut til holmen.

Horn foreslår vernegrensen flyttet slik at hele Litjvika og den indre delen av Finnøyholmen tas ut av det foreslåtte marine verneområdet.

Fylkesmannen viser til at vernet ikke skal være til hinder for et aktivt landbruk. Det kan søkes dispensasjon om uttak av sand til eget bruk. Vi ser i utgangspunktet ikke behov for å ta ut områder fra verneforslaget på bakgrunn av aktivt landbruk. Området rundt Sirøyleira ligger i ytterkant av vernet og har stor tetthet av gårder med jordbruksareal helt ned til fjæresonen. Vi tilrår å delvis ta hensyn til de lokale innspillene i dette området og gjøre en grenseendring slik at Sirøyleira ikke blir vernet. Det vil gi en noe bedre arrondering av verneområdet i og med at vernet avgrenses til kun å gjelde fjordsystemet Kaldvågfjorden/Innhavet og grunnområdene rundt Husøyvær.

ANDRE VERDENSKRIG

Arnt Magnus Schøning og Geir Morskogen informerer om at mye ammunisjon og våpen fra 2. verdenskrig ble dumpet i fjorder og vann etter krigens slutt. Rundt Hillingan ble en masse krigsmateriell fra bl.a. et mob-lager kjørt ut på isen og på denne måten dumpet i havet. Forsvaret har to ganger vært og sprengt granater i Maritsundet utenfor Hillingan. Arnt Magnus Schøning stiller spørsmål med om farlige krigsetterlatenskaper skal inngå i en verneplan og hvorfor? Når ammunisjon fra krigen kommer frem må det sprenges på stedet. Dette fører til store forskyvninger på havbunn, på fisk og miljø i stor omkrets. Schøning og Morskogen har en rekke spørsmål rundt dette og ønsker en avklaring av hva marint vern betyr for dette.

Fylkesmannen mener at marint vern vil ikke endre på noen ting når det gjelder funn av granater eller annen ammunisjon fra andre verdenskrig. Politi og forsvar kontaktes på samme måte som før og de gjør de nødvendige tiltak. Dersom man finner granater eller andre eksplosiver er det viktig å ikke håndtere funnet selv. Politiet skal varsles på telefonnummer 112, funnsted oppgis og opplys om hva det ser ut til å være. Sørg for at verken du eller andre kommer i nærheten av eksplosivene før politiet er på stedet og kan ta hånd om eksplosivene. Politiets og forsvarets aktivitet i slike tilfeller er «skarpe oppdrag» og verneforskriften er ikke til hinder for det arbeidet som da må gjøres. Dette følger av forslag til verneforskrift § 4 bokstav a

EKSISTERENDE ANLEGG

Hamarøy kommune mener at § 5a skal slås sammen med § 4k slik at både oppføring av nye, og drift og vedlikehold av eksisterende sjømerker og andre navigasjonsinstallasjoner blir direkte unntatt fra vernebestemmelsene.

Fylkesmannen viser til at formulering vedrørende sjømerker og navigasjonsinstallasjoner er lik for de fleste verneforskrifter og er blitt til gjennom tidligere dialog med kystverket. Vi viser også til Kystverkets høringsuttalelse til verneplanen som konkluderer at vedlikehold og etablering av navigasjonsinstallasjoner og ferdsel er ivarettatt.

Hamarøy kommune mener at det er absolutt nødvendig av sikkerhetsmessige årsaker at vedlikehold og oppgradering av eksisterende kaier på Nes, Gangstadskjæret og Husøya unntas vernebestemmelsene.

Ness Båtforening ønsker at følgende interesser blir ivaretatt i verneplanen:

- det er absolutt nødvendig at de kan vedlikeholde og oppgradere kaia
- at Båtforeningen har muligheter for eventuelt å utvide kaia
- at bølgedemperen kan vedlikeholdes/oppgraderes og utvides noe mot Husøya
- at Båtforeningen på sikt kan lage et eget båtoppsett i nærheten av kaia.

Det er et stort aktivitetsnivå i strandsonen på Nes. Fylkesmannen vil imøtekomme innspillene med å endre vernegrensen noe. Sonen utenfor Ness Camping utvides slik at også småbåthavna og kommunal brygge på Nes ikke inngår i marint vern. Kaiene på Gangstadskjæret og Husøya vil bli ivaretatt innenfor verneområdet. Det er i verneforskriften § 4 bokstav n) direkte unntak for drift og vedlikehold av eksisterende anlegg og innretninger, herunder avløpsledning, kaianlegg, flytebrygger, båtstøer, båtutlegg og fortøyninger. I den spesifiserte dispensasjonsbestemmelsen § 5 h) åpnes det for at det kan søkes om oppgradering, herunder utvidelser, av eksisterende kaier på Gangstadskjæret og Husøya, dersom det er behov for det. Det vil ved eventuelle søknader om oppgradering bli vektlagt at befolkningen på Husøya er avhengige av disse kaiene.

Statens vegvesen påpeker at langs fv. 662 kommer vegfylling til bru over Røttangstraumen i berøring med det foreslåtte verneområdet. Behov for drift og vedlikehold av bru og fylling må ivaretas i verneplanen. Videre at avstanden mellom E6 og Sagpollen er kort og behov for drift og vedlikehold av vegen må ivaretas i verneplanen.

Fylkesmannen mener at drift og vedlikehold av fv. 662 er tatt hensyn til i verneforskriftens § 4 bokstav m). E6 går i liten grad i nærføring med det marine verneområdet. Over en kortere strekning (ca. 1 km) langs Hillingspollen går E6 relativt nært strandlinja. På det minste er det ca 20 meter mellom veiskulder og flomålet. Fylkesmannen kan ikke se at det medfører noe behov for å omtale dette spesifikt i verneforskriften.

Fylkesmannens tilråding – Kaldvåg fjorden og Innhavet

- a) Fylkesmannen tilrår opprettelsen av Kaldvåg fjorden og Innhavet marine verneområde. Det tilrås at vernet vedtas med samisk parallellnavn i tråd med innspill fra Sametinget.
- b) Videre foreslås endring fra høring når det gjelder avgrensning i området Sirøyleira og Nes som vist i forslag til vernekart.
- c) I forskriften tilrås en endring i § 4 e som åpner for å kunne gi tillatelse til «Begrenset høsting av tang i henhold til forvaltningsplan». Videre tilrås et tilleggspunkt i § 4 som

---

åpner for å kunne gi dispensasjon for «opprensning av vegetasjon i badekulpene i Sandvika ved Litjstraumen».

d) Arbeidsutvalget hadde ingen innvendinger mot Fylkesmannens tilrådning.

Karlsøyfjorden marine verneområde

VERNEVERDIER

Karlsøyfjorden består av en dyprenne med en grunn skjærgård utenfor (Karlsøyvær). Landarealene og noe sjøareal i Karlsøyvær er fredet som naturreservat og fuglefredningsområde. Dette området har Ramsarstatus. Viktige naturtyper i området er blant annet skjellsandforekomster, tareskog og bløtbunnsområder i strandsonen.

Det er også påvist mindre korallforekomster i ytre del av verneområdet.

TRUSLER MOT VERNEVERDIENE

Det er ingen pågående aktivitet som utgjør en umiddelbar trussel mot verneverdiene. Pågående fiske er ikke i strid med vernet og ansees ikke å utgjøre noen framtidig trussel. Annen høsting og uttak av ressurser, som for eksempel taretråling og uttak av skjellsand, kan være negativt for verneverdiene. Også deponering av masser er en mulig framtidig trussel. Vern vil sikre mot dette.

Skipsleia gjennom og forbi området er godt trafikkert. Skipsfarten og utslipp ved for eksempel forlis kan utgjøre en fare for verneverdiene både i sjø og på land. Marint vern vil ikke kunne hindre slike tilfeller.

Kjerringøy havn ligger midt i området. Det er aktuelt med ytterligere utbygging av havna og også mudring i den forbindelse. Det er gjort tilpasninger av vernegrensen for å kunne tillate slik aktivitet. Det vil imidlertid ikke kunne deponeres mudringsmasser i det marine verneområdet.

ANDRE INTERESSER

Det er ikke etablert akvakultur i området per i dag og det er heller ikke avsatt områder for dette formålet i kommuneplanens arealdel.

Området er mye brukt til friluftsliv, også i reiselivssammenheng. Kjerringøy Handelssted er en betydelig turistdestinasjon og det er bygd opp en rekke virksomheter rundt Handelsstedet og havna.

PLANSTATUS

Hele det aktuelle området er vist som båndlagt etter lov om naturvern i kommuneplanens arealdel fra 2014. I temakart for fiskeri og havbruk er størstedelen av området vist som «fiskeområder».

Merknader til verneforslaget

Forsvarsbygg har hatt et skyte- og øvingsfelt i området som delvis overlapper med det marine verneområdet og har derfor bedt om at konsekvenser for Forsvaret utredes nærmere i verneprosessen. De siste årene har derimot Forsvaret gått gjennom sin skytefeltstruktur, og har anbefalt at det aktuelle skytefeltet her (END 464 Mjelde) avvikles. Det har heller ikke vært i bruk på lang tid. Det forventes en endelig bekreftelse på ny skytefeltstruktur i løpet av våren 2017. Forsvarsbygg kan allerede nå anta at feltet utenfor Karlsøyvær ikke vil videreføres, og forventer derfor ikke at Fylkesmannen i Nordland gjør noen ytterligere vurderinger av forholdet mellom feltet og det marine verneområdet slik det ble signalisert i tidligere uttalelser. Det er derfor heller ingen behov for unntaksbestemmelser for Forsvaret i vernebestemmelsene.

ENDRINGER I AVGRENSNING

Det kom innspill på det åpne møtet om marint vern om at grensen for verneområdet flyttes slik at et område nord for Kjerringøy havn holdes utenfor vernet av hensyn til framtidig behov for drift og utvidelse av havna inkludert mulig framtidig dypvannskai. Runa Johansen, Bodø kommune og den lokale referansegruppa ønsker også en slik tilpasning.

Vivian Karlsen, Rita Mathisen og May-Liss Karlsen mener at vernegrensen til det marine verneområdet må legges godt utenom der naustene og båtene på Fjære ligger for å unngå konflikt.

GRUNNEIERS INTERESSER

Vivian Karlsen, Rita Mathisen og May-Liss Karlsen er grunneiere ved Fjære naustområde og ønsker at følgende spesifiserte unntaksbestemmelser skal flyttes til de generelle unntakene i verneforskriften:

- rydding, etablering av båtstø eller båtutlegg som også krever bruk av gravemaskin, sprenging eller støyping
- mindre uttak av sand til eget bruk for grunneier
- utsetting av fortøyning av småbåt
- drenering

Fylkesmannen mener det er av vesentlig samfunnsinteresse at havneområdet på Kjerringøy gis mulighet for videre utvikling. Derfor tilrår vi en mindre grensejustering her. En slik grensejustering vil i liten grad berøre verneverdier.

Når det gjelder grunneiers interesser, for eksempel ved Fjære naustområde, ligger grensen for marint vern så langt ut (marbakke eller 2m under middel lavvann) at de tiltak grunneierne her skisserer ikke er berørt av vernet. Det er likevel tatt med dispensasjonshjemler for dette i de tilfeller der tiltak må strekkes lenger ut.

AKVAKULTUR

Det ble hørt på to alternativer når det gjelder akvakultur og marint vern i Karlsøyfjorden:

Alternativ A innebærer at forvaltningsmyndigheten etter søknad kan gi tillatelser til etablering av akvakultur som ikke er i strid med verneformålet (§ 5 b), fangsbasert akvakultur (§ 5 c) og levendelagring av fisk (§ 5 d).

Alternativ B innebærer at det ikke kan gis slike tillatelser som nevnt under alternativ A. Bokstav c, d og e i § 5 i forslag til forskrift vil da tas ut.

Den lokale referansegruppa ønsker ikke oppdrett. I gjeldende kommuneplan for Bodø er det ikke åpnet for akvakultur i området, dette har sammenheng med at området er avsatt som båndlagt i påvente av marint vern.

Nordland Fylkes Fiskarlag ønsker en mellomting mellom alternativ A og B slik at «ordinært akvakultur med fôring av fisk» ikke kan tillates, men levendelagring og fangstbasert akvakultur kan tillates. Den lokale referansegruppa støttet opp under dette innspillet.

Fiskeridirektoratet tilrår alternativ A. Bakgrunnen er rådgivende utvalgs tilrådning om at «moderat havbruksaktivitet (...) normalt ikke vil representere noen trussel mot verneverdiene. Gjennomstrømningen er generelt stor i disse åpne kystområdene og utslipp av organisk materiale og næringssalter som kan påvirke lokal fauna og flora vil raskt fortynnes». Fiskeridirektoratet mener også at overvåking og forskning støtter opp om denne konklusjonen.

Fylkesmannen viser til at området ikke har akvakulturvirkosomhet i dag. Det er heller ingen planlagte konsesjoner. De mest naturgitte forholdene for akvakultur i området er på innersiden, i ly av, Karlsøyvær, men dette området inngår i artsfredningsområdet rundt Karlsøyvær naturreservat, der det ikke er tillatt å etablere akvakulturanlegg. De øvrige områdene i Karlsøyfjorden er nokså eksponerte og derfor mindre egnet for oppdrett. De innkomne signalene fra lokalmiljø og fiskeriinteresser er entydig på at fjorden ønskes forbeholdt fiskeri. Det ønskes ikke ordinært oppdrett i fjorden, men det ønskes at fangstbasert akvakultur og levendelagring av fisk skal være tillatt. Fylkesmannen tar dette til etterretning og tilrår et generelt forbud mot akvakultur, men med mulighet for å kunne gi tillatelser til fangstbasert akvakultur og levendelagring av fisk.

Fylkesmannens tilrådning – Karlsøyfjorden

Fylkesmannen tilrår opprettelsen av Karlsøyfjorden marine verneområde. I vår tilrådning har vi gjort en grensejustering nord for Kjerringøy havn for å gi noe rom til utvikling av havneområdet. Arbeidsutvalget ga sin tilslutning til dette.

Videre tilrår Fylkesmannen et forbud mot «ordinær» akvakultur, men med dispensasjonshjemler for å kunne tillate levendelagring og fangstbasert akvakultur. Arbeidsutvalget kom ikke til noen enighet om akvakultur i dette området. Utvalgets tilrådning spriker derfor fra de to ytterpunktene om å ikke ha noen dispensasjonshjemmel for noen form for levendelagring og akvakultur til at verneforskriften ikke skal regulere akvakultur i det hele tatt.

Nordfjorden marine verneområde

VERNEVERDIER

Det foreslåtte marine verneområdet i Nordfjorden omfatter ca. 11,6 km² og ligger i sin helhet i Rødøy kommune i Nordland fylke. Nordfjorden er en 14,6 km lang, smal og relativt dyp sidefjord til Melfjorden. Fjorden er omkranset av bratte fjellsider som går ned til fjorden i et sterkt alpint landskap. De bratte fjellsidene fortsetter ned under vann, og fjorden er brådyb langs land de fleste steder. Fjordbunnen er relativt flat, bestående av grus og leire. Den ytre delen av fjorden har dybder på rundt 130 meter. Om lag 6 km fra utløpet er det en innsnevring på fjorden, ved Nordfjordholman. Her er det en terskel på om lag 80 meter. Innenfor terskelen er det et fjordbasseng med dybder ned til 180 meter. De 7 innerste kilometerne av Nordfjorden ligger innenfor grensen til Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Vernegrensene innenfor nasjonalparkområdet er tenkt lagt til middel vannstand, og utenfor nasjonalparken til eiendomsgrensen i sjø, som er marbakke eller to meter dybde ved middels lavvann der marbakke ikke finnes. Verneverdiene er knyttet til de spesielle miljøforholdene og dyrelivet på bunnen og i vannmassene i fjordbassenget.

TRUSLER MOT VERNEVERDIENE

Eventuelle trusler mot verneverdiene i Nordfjorden er inngrep som kan påvirke sjøbunnen. Dette kan være utfylling, mudring, uttak og deponering av masse, sprenging, boring og plassering av konstruksjoner på sjøbunnen eller liknende. Klimaendring og forsuring av havet er også noe som kan bli en økende trussel framover.

ANDRE INTERESSER

Området brukes til hovedsakelig til nærings- og fritidsfiske, samt båtutfart. I høst- og vintersesongen fiskes det med not etter sild og brisling. Ytre- og Indre Handvika, samt øst for Nordfjordholmene brukes som låssettingsplasser i forbindelse med notfisket. I tillegg fiskes det en del med garn etter kveite. På den indre delen av Nordfjorden er det registrert et rekestråfelt.

PLANSTATUS

I kommuneplanens arealdel ligger forslaget til Nordfjorden marine verneområde i et sjøområde avsatt til flerbruk. Den innerste delen av det foreslåtte verneområdet overlapper med Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Grensen mellom det marine verneområdet og nasjonalparken går langs vannlinjen ved middel høyvann.

MERKNADER TIL VERNEFORSLAGET

Rødøy kommune og Øresvik lokalutvalg er positive til opprettelse av Nordfjorden marine verneområde.

AKVAKULTUR

Rødøy kommune, Øresvik lokalutvalg og Rolf Mikalsen mener akvakultur ikke bør tillates i det marine verneområdet. Det var også den klare holdningen på det åpne møtet i Jektvik. Rødøy kommune ber derfor om at punktet om akvakultur som ikke er i strid med verneformålet slettes fra § 5. Øresvik lokalutvalg ønsker heller ikke at fangstbasert akvakultur eller levendelagring av fisk skal kunne tillates innenfor det marine verneområdet. Nordland Fylkes Fiskarlag ønsker en mellomting mellom alternativ A og B slik at «ordinært akvakultur med føring av fisk» ikke kan tillates, men levendelagring og fangstbasert akvakultur kan tillates. Fiskeridirektoratet tilrår alternativ A uten noen videre begrunnelse for det.

Martin Mikalsen har spilt inn at det er gitt tillatelse til et oppdrettsanlegg ved Nattmoråga i Melfjorden, som er den mest værharde plassen i Melfjorden. Vannstrømmen i Melfjorden går innover på sørsiden og utover på nordsiden av fjorden. Nordfjorden vil bli påvirket av utslipp fra oppdrettsanlegget og ved eventuelt havari av anlegget.

Fylkesmannen viser til stor lokal motstand mot å tillate akvakultur inne i Nordfjorden. Det legges spesielt vekt på fjordens betydning for lokal båtutfart og lokalt reiseliv. Videre vektlegges at fjorden bare er om lag en kilometer bred. Akvakulturanlegg vil bli svært dominerende i fjorden. For reiselivet er det viktig at området framstår relativt uberørt. Fjorden er også viktig for lokale fiskerier med flere låssettingsplasser og et reketrålfelt. Dette er interesser som ikke lar seg kombinere med akvakultur. Den indre delen av fjorden, innenfor Nordfjordholmene, er et terskelbasseng med markant terskel og begrenset utskifting av bunnvann. Fjorden har ofte is på vinteren. I tillegg er overflata av fjorden vernet som nasjonalpark i de innerste 7 km. Fylkesmannen legger vekt på disse argumentene og tilrår at Nordfjorden marine verneområde opprettes uten dispensasjonshjemler for akvakultur, fangstbasert akvakultur og levendelagring av fisk. Disse tas derfor ut av forskriftens § 5.

Når det gjelder oppdrettsanlegget ved Nattmoråga så er tillatelse gitt etter gjeldende lovverk.. Det må forutsettes at sikkerhet og forurensningsforhold er ivaretatt av sektormyndigheter. Et marint vern av Nordfjorden vil ikke ha betydning for tillatelsene.

SKJELLSKRAPING

Rolf Mikalsen ber om at tradisjonell skraping av skjell til lineagn fortsatt må være tillatt.

Fylkesmannen ble på det åpne folkemøtet i Jektvik fortalt at gårdene i Nordfjorden i tidligere tider bedrev mye skraping etter blåskjell og oskjell som ble saltet og solgt som agn til linefiskere. I dag er det ingen som bedriver slik skjellskraping som næringsvei. Fylkesmannen vurderer at slik skjellskraping i dag bare har interesse i fritidssammenheng og vil inngå under unntakspunktet § 4 e) der det åpnes for plukking av skjell, selv om det brukes skjellrake eller lignende. Forbudet mot skjellskraping i § 4 c) er ment som et forbud mot storskala kommersiell skjellskraping.

OFFENTLIG PLANLEGGING

Rødøy kommune mener punktet om bygging av bru over Nordfjorden ved Nordfjordholmene må flyttes fra § 5 (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser) til § 4 (generelle unntak fra verneforskriften).

Statnett opplyser at Norges transmisjonsnett mellom Svartisen og Rana krysser Nordfjorden med luftspenn. De påpeker viktigheten av at mulige nye ledninger og vedlikehold av eksisterende ledninger ikke blir hindret av ett nytt verneområde. Det må derfor tas med i vernebestemmelsene at nye etableringer, drift og vedlikehold (bl.a. bruk av båt, landgang etc.) sikres.

Fylkesmannen vurderer at hensynet til framtidig vei mellom Rødøy og Rana er godt ivaretatt. Fylkesmannen vil ikke tilrå et direkte unntak for bru i verneforskriften. Bakgrunnen er at bru og vei i utgangspunktet ikke vil berøre vernet og dermed ikke trenger noen dispensasjonshjemmel. Bru vil måtte krysse over Nordfjorden ved Nordfjordholmene. På grunn av de brådype dybdeforholdene langs land vil en bru måtte bygges uten brukar i sjø, og dermed uten å komme i konflikt med det marine vernet. Dispensasjonshjemmelen er likevel tatt med i forskriften både for å presisere at vernet ikke skal være til hinder for brubygging og for å gi mulighet for å kunne gi tillatelser dersom det likevel må gjøres inngrep under vann i det marine verneområdet.

Vern vil ikke være til hinder for Statnetts interesser i området.

Fylkesmannens tilrådning - Nordfjorden

Fylkesmannen tilrår opprettelsen av Nordfjorden marine verneområde med avgrensning som i høringa. Fylkesmannen tilrår at det ikke åpnes for noen form for akvakultur eller levendelagring i det marine verneområdet. Punktene om akvakultur, *fangstbasert akvakultur og levendelagring av fisk* tas derfor ut av verneforskriftens § 5. Arbeidsutvalget sluttet seg til denne tilrådingen.

Visten marine verneområde

Vevelstad kommune er i utgangspunktet imot marint vern og mener kommunen ivaretar fjordsystemet godt nok gjennom gjeldende bruk og forvaltning.

Dag Røssum Johansen er positiv til vern av Visten.

VERNEVERDIER

Naturvernforbundet i Nordland og Røssum Johansen ønsker at ikke bare sjøbunnen, men også vannsøylen inkluderes av vernet også i Ytre Visten.

Røssum Johansen foreslår derfor at vernebestemmelsene §3b) utformes slik «Dyrelivet knyttet til sjøbunnen og vannsøylen i Ytre og Indre Visten, er vernet mot skade og ødeleggelse (...)»

AVGRENSNING

Det ble hørt på følgende to alternative avgrensninger:

Alternativ A: vern av hele fjordsystemet, ca 21,5 km², ut til en linje mellom Vistnesodden og Kalvhyllodden.

Alternativ B: vern av bare de indre delene av Vistenfjorden, ca 10,9 km², ut til en linje mellom Mulen og Almosen.

HI og Dag Røssum Johansen støtter alternativ A som omfatter hele fjorden og som sammenfaller med den opprinnelige anbefalingen. Det er ingen terskel mellom den ytre og den midtre delen av fjorden. Dette betyr at vannmassene i fjorden, utenfor den grunne terskelen ved Kvalvågen henger nøye sammen. Det som skjer i den ene delen av fjorden vil kunne påvirke det som skjer i den andre delen. Riktignok er det litt grunnere i den midtre delen, men etter deres mening bør fjorden utenfor Kvalvågen ses under ett.

Vevelstad kommune er i utgangspunktet imot vern, men kan akseptere vern av Innervisten (innenfor terskelen i Aussundet). Dette støttes av Fiskeridirektoratet og Nordland fylkeskommune. Vevelstad kommune påpeker at en grense som foreslått i høringsforslagets alternativ B (en tenkt linje mellom Mulen og Almosen) vil inkludere noen av de større hyttefeltene i Visten, samt planlagt utfraktskai for Skogselskapet. Dette større området vil ikke medføre økte naturverdier for verneområdet, men heller lede til mange dispensasjonssøknader

Vevelstad kommune ber om at strandområdene rundt Ausen, Arntvika, Bønå, Austerfjorden og Aursletta tas ut av verneområdet. Subsidiært kan grensen legges til marbakken eller til 2 meters dybde ved middels lavvann, for ikke å komme i konflikt med privat eiendomsrett.

Ole Arnold Bønå har planer om utvikling og utvidelse av kaianlegget ved stedet Bønå. Det planlegges å sprengte ut berg og fylle opp masser i kaiområdet for å få en stabil kai. Det

---

planlegges oppsett av nytt bygg til næringsvirksomhet og utlegging av flytekai. Bønå forslår å flytte vernegrensen et stykke utenfor land ved Bønå og har avmerket dette i eget kart.

Fylkesmannen tilrår kun vern av fjordområdene innenfor terskelen i Aussundet. Dette med bakgrunn i vurderinger av innspillene, hensynet til ulike næringsinteresser og en vurdering av hvor påvirket Ytre Visten er av eksisterende inngrep og aktivitet.

NAVNSETTING

Statens Kartverk påpeker at navnet Vistenfjorden ikke finnes i Sentralt stedsnavnsregister Språkrådet stedsnavnstjenesten for Midt-Norge viser til at Visten er offentlig godkjent navn på fjorden, mens Vistenfjorden er avslått navneform. Visten skal dermed brukes i offentlig sammenhenger. På det åpne møtet på Forvik ble det bekreftet at fjorden kalles Visten (fra gammelt av Vesto).

Da verneområdet bare omfatter indre del tilrår Fylkesmannen navnet Innervisten marine verneområde.

FISKERI

Dag Røssum Johansen ønsker et forbud mot bruk av rekestrål og andre redskaper som slepes under fisket og kan berøre bunnen også skal gjelde Ytre Visten. I følge Røssum Johansen burde beskyttelsen ikke bare av koraller, men av alt plante- og dyreliv på sjøbunnen være absolutt i et marint verneområde. Siden man ikke vet hvor f.eks. korallforekomstene er, er den eneste logiske konsekvens å forby all bruk av strål.

Røssum Johansen foreslår derfor at vernebestemmelsene §4c) iii utformes slik:
«Rekestrål og andre redskaper som slepes under fisket og som kan berøre bunnen *fra linjen Vistnesodden – Kalvhyllodden og inn fjorden*».

Fylkesmannen viser til tidligere avklaringer både i rådgivende utvalg og i arbeidsutvalget. Videre vises til Fiskeridirektoratet og Fiskarlagets prinsipielle innspill om fiskeri og fiskeriaktivitet og til Fylkesmannens tilrådning til avgrensning. Vi foreslår ikke strengere restriksjoner på fiske enn i høringsforslaget.

AKVAKULTUR

Fiskeridirektoratet mener akvakultur er et særlig viktig hensyn i Visten og mener vern av ytre deler mest sannsynlig vil legge merkbare begrensninger på eksisterende og planlagt akvakulturvirksomhet.

Dag Røssum Johansen ønsker et generelt forbud mot både fiskeoppdrett og skjelloppdrett i hele verneområdet, uansett om det er eksisterende eller framtidig. Som eksempel på at fiskeoppdrett i åpne merder ikke bør finnes i marine verneområder viser Røssum Johansen til at en av lokalitetene i Visten har måttet flytte fra Storurdvika til Kalvhylla fordi bunnfaunaen i Storurdvika var kommet i tilstanden meget dårlig.

Nordland Fylkes Fiskarlag ønsker en generell åpning for levendelagring av fisk i hele fjorden.

Dag Røssum Johansen går videre imot at skalldyroppdrett skal kunne foregå innenfor Vistenfjorden marine verneområde. Skalldyroppdrett er åpne havbruksanlegg, og må være det, hvorfra det regelmessig løsner nylontaurester og plastblåser til fare for sjøfugl og forurensning av sjøbunn og fisk med mikroplast. Dernest legger de beslag på areal i vannspeilet som gjør vik og fiskeplasser utilgjengelige for allmennheten, f.eks. skalldyranlegget i Husvika like nord for hytteområdet i Ausa, tidligere en mye brukt sjørretlokalitet og badeplass. I tillegg er det ingen krav til eller kontroll med fargevalg og utseendet på plastblåsene som derved framtrer som søppel i vannspeilet til stor estetisk forstyrrelse i det marine landskapet.

Røssum Johansen foreslår derfor at vernebestemmelsene §3c) utformes slik «Området er vernet mot tiltak som f.eks. etablering av ulike typer anlegg, *havbruksanlegg inkludert skjelloppdrett, fangstbasert akvakultur, levendelagring av fisk*, utfylling, byggevirksomhet (...)». Og at akvakulturanlegg fjernes fra opplistingen i § 4k), og at §5b), c) og d) fjernes fra forskriften.

Fylkesmannen viser til at vi kun tilrår vern av Innervisten. Innervisten er lite eller uegnet for all form for akvakultur og tilrådingen følger høringsforslaget uten dispensasjonshjemler for hverken levendelagring, fangstbasert akvakultur eller akvakultur.

HAVBEITE

Dag Røssum Johansen støtter høringsforslagets forbud mot utsetting av organismer i Vistenfjorden marine verneområde, hvilket betyr forbud mot havbeite og mot dyrking av nye arter som f.eks. marine alger

OFFENTLIG PLANLEGGING

Vevelstad kommune ber Fylkesmannen gå gjennom og inkludere alle reguleringsplaner og andre godkjente aktiviteter for planlagt verneområde før videre beslutninger tas, for å unngå framtidige konflikter basert på allerede vedtatte planer.

På det åpne folkemøtet, i dialogen med kommunen og den lokale referansegruppa er det framhevet at det må legges til rette for at vern ikke blir til hinder for at kaianleggene på Bønå og Aursletta ivaretas, utvides og moderniseres av hensynet til grunneierne og lokalbefolkning.

Bjørn Morten Johansen minner om at adkomst til eiendommer langs Vistenfjorden betinger bruk av båt. Å begrense eller byråkratisere tiltak som utlegging av fortøyninger for å sikre hensiktsmessig og forsvarlig båtbruk er derfor å gå alt for langt i forhold til bakgrunnen for det marine vernet.

Fylkesmannen har gått gjennom eksisterende planer og også registrert eksisterende anlegg i fjordsystemet. Det er et stort antall eksisterende flytebrygger og kaier i fjorden, og det er videre åpnet for flere gjennom reguleringsplaner. I tillegg er det flere akvakulturanlegg i ytre del. Totalt mener Fylkesmannen dette tilsier at vern ikke er hensiktsmessig ut fra at området er for påvirket av menneskelig aktivitet til å forsvare et vern av Ytre del.

Fjorden er eneste transportvei for både fritidsfolk og fastboende. Det er avgjørende at ikke vern blir til hinder for framtidig bruk. Fylkesmannen tilrår derfor at det gjøres grensejusteringer ved de to anleggene i Innervisten for å sikre unødig konflikt mellom kai/småbåtanlegg og vern.

LANDBRUK

Helgeland Skogselskap viser til store skogressurser på egne eiendommer som vil være klar til hogst om 10-20 år. Det påpekes også at det står store skogressurser på andre eiendommer som sokner til fjorden. Ved avvirkning må dette tas ut sjøveien. For å få transportert tømmeret om bord i tømmerbåt vil det være behov for tekniske inngrep som vil berøre sjøen noe. Enten må det fortøyes en lekter med landgang eller sprenges en fjellhulle/bygges en kai som tømmerbåten kan legge til. Skogselskapet mener det beste vil være om Elvvika med nærområde holdes utenfor verneområdet. Alternativt må det ikke lages så vanskelige verneregler at uttak av tømmer sjøveien umuliggjøres.

Slik Fylkesmannen tilrår vern vil ikke Helgeland skogselskaps interesser bli berørt. I Innervisten er det også en del tømmer, men her er to etablerte kaier og Fylkesmannen foreslår også tiltak som sikrer muligheter for oppgradering av disse.

FORSØPLING

Lomsdal-Visten nasjonalparkstyre påpeker at det er mye søppel i strandsonen som kommer fra lakse- og blåskjeloppdrettsanleggene i Visten. Det bør stilles krav til opprydding, samt settes av tiltaksmidler for opprydding av gammelt søppel.

Fylkesmannens tilråding - Visten

Fylkesmannen tilrår opprettelsen av Innervisten marine verneområde. Ytre grense trekkes ved terskelen i Aussundet. Fylkesmannen tilrår videre *at det gjøres grensejusteringer ved Aursletta og Bønå for at ikke vern skal bli til hinder for framtidig bruk og bosetting.*

Da hele ytre del av fjorden ikke vernes vil «referanseområde for rekefiske» og Innervisten marine verneområde ha samme avgrensning. Verneforskriften justeres derfor slik at bestemmelsene slik de var på høring for «referanseområdet» gjelder hele det marine verneområdet.

Et flertall i arbeidsutvalget ga sin tilslutning til vern av kun Innervisten. Representanten fra SABIMA kunne gå med på et vern av kun Innervisten som en del av et forsøk på å oppnå konsensus om vern og forskrifter for alle de sju aktuelle marine verneområdene i Nordland og Troms. Når konsensus ikke ble oppnådd samlet for verneplanen ønsket SABIMA vern av

---

hele Visten (alternativ A i høringa) og viste også til tilleggsforslagene fra naturvernforbundet i Nordland.

Forslag til forskrift om vern av Kaldvåg fjorden og Innhavet marine verneområde i Hamarøy kommune i Nordland fylke.

Hjemmel: Fastsatt ved kongelig resolusjon..... med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 39 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med Kaldvåg fjorden og Innhavet marine verneområde er å ta vare på et område som representerer en bestemt type natur, inneholder truet, sjelden og sårbar natur og som har særskilt naturvitenskapelig verdi. Det er en målsetting å beholde verneverdiene uten større grad av ytre påvirkning, og området skal kunne tjene som referanseområde for forskning og overvåking.

Kaldvåg fjorden og Innhavet er et relativt lite påvirket og særegent pollsystem med meget stor spennvidde i naturforhold. Dette omfatter strømrrike sund, gruntområder som grenser til myr og strandenger, og sterkt avgrensede dybbassenger. Spesielt viktig vil det være å ta vare på tersklene som styrer vannutvekslingen og dermed de fysiske rammebetingelsene. Kaldvåg fjorden og Innhavet kan forventes å ha en rik flora og fauna med muligheter for forekomst av sjeldne eller nye arter.

Verneformålet knytter seg til sjøbunnen og vannsøylen.

§ 2. (geografisk avgrensing)

Det marine verneområdet berører følgende gnr./bnr.:

12/2, 1 2/3, 12/4, 12/5, 12/7, 12/8, 12/10, 12/18, 13/3, 13/11, 35/1, 35/2, 36/2, 36/3, 37/1, 37/2, 37/4, 38/2, 38/4, 38/10, 38/15, 38/18, 38/26, 59/1, 59/2, 59/3, 59/4, 59/5, 59/6, 59/7, 59/9, 59/13, 59/15, 59/20, 59/21, 59/28, 60/1, 60/2, 60/3, 61/1, 61/2, 61/3, 63/1, 63/3, 63/7, 63/14, 64/1, 64/3, 64/6, 66/1, 66/2, 66/4, 66/9, 66/10, 67/1, 67/2, 67/3, 68/1, 68/2, 68/3, 68/4, 68/6, 68/21, 75/1, 75/2, 75/3, 75/6, 75/14, 76/3, 76/4, 76/5, 77/1, 77/2, 77/4, 77/5, 77/6, 77/8, 77/9, 77/12, 77/14, 77/15, 77/20, 77/24, 77/33, 77/57, 77/64, 77/65, 77/66, 79/1, 79/4, 80/1, 80/4, 81/1, 82/1, 83/1, 83/3, 83/5, 83/15, 83/17, 83/22, 84/1, 85/1, 85/2, 85/9, 85/13, 85/52, 85/200, 86/1, 86/3, 86/4, 86/5, 86/10, 86/17, 88/1, 89/1, 89/2, 90/2, 90/4, 90/5, 91/1, 92/1, 92/2, 93/1, 93/2, 93/3, 93/4, 93/6, 93/7, 93/9, 94/1, 94/2, 94/3, 94/4, 94/5, 94/6, 94/7, 94/13, 94/15, 94/16, 94/18, 94/26, 94/27, 94/28, 95/1, 95/2, 95/3, 95/4, 95/5, 95/6, 95/7, 95/9 i Hamarøy kommune.

Det marine verneområdet dekker et sjøareal på 92,3 km² inkludert landareal i tidevannssonen opp til middel høyvann (normal flo). Verneområdet omfatter overflaten, vannsøylen og sjøbunnen.

Grensene for det marine verneområdet går fram av kart datert Klima- og miljødepartementet .....

Verneforskriften med kart oppbevares i Hamarøy kommune, hos Fylkesmannen i Nordland, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I det marine verneområdet må ingen foreta noe som direkte eller indirekte kan forringe verneverdiene angitt i verneformålet.

- a) Vegetasjonen, herunder tang, tare og andre marine planter, er vernet mot skade og ødeleggelse. Planting av vegetasjoner forbudt.
- b) Dyrelivet knyttet til sjøbunnen og vannsøylen er vernet mot skade og ødeleggelse. Utsetting av organismer er forbudt.
- c) Området er vernet mot tiltak som f.eks. etablering av ulike typer anlegg, utfylling, byggevirksomhet, oppankring, plassering av konstruksjoner på sjøbunnen, andre varige eller midlertidige innretninger, legging av rørledninger og kabler, utføring av avløpsvann og andre konsentrerte forurensningstilførsler, utslipp av ballastvann, utslipp av kjølevann fra land, omrøring av vannmasser, mudring, uttak og deponering av masse, sprengning og boring. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Bestemmelsene i § 3 er ikke til hinder for:

- a) Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, oljevern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.
- b) Alminnelig ferdsel og bruk av fjæresonen, herunder friluftsliv, bålbrenning, undervisning, beiting av tang, rydding av private båtstøer og båtutsett som ikke krever gravemaskin, sprengningsarbeid eller støyping.
- c) Høsting av villlevende marine ressurser i samsvar med havressurslova og annet gjeldende lovverk, med unntak for skjellskraping og høsting av vegetasjon, herunder tang, tare og andre marine planter.
- d) Plukking av skjell.
- e) Tradisjonell sanking av tang og tare ned til laveste lavvann til eget bruk for rettighetshaver eller til undervisning. Begrenset høsting av tang i henhold til forvaltningsplan.
- f) Miljødirektoratet kan av hensyn til beskyttelse av korallforekomster ved forskrift regulere og forby virksomhet i det marine verneområdet.

-
- g) Fiske i samsvar med lakse- og innlandsfiskeloven.
  - h) Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.
  - i) Ferdsel og oppankring med båt eller andre fartøyer.
  - j) Etablering av mindre fortøyningsfester for småbåt og til låssetting av fisk, herunder fastfortøyning og dragfortøyning. Fortøyningsmiddel må være i et materiale som ikke forurenser.
  - k) Drift og vedlikehold av eksisterende sjømerker og andre navigasjonsinstallasjoner.
  - l) Drift og vedlikehold av eksisterende sjøkabler og nødvendig istandsetting ved akutt utfall.
  - m) Drift og vedlikehold av bru og veifylling på fylkesvei 662 over Røttangstraumen.
  - n) Drift og vedlikehold av andre eksisterende anlegg og innretninger, herunder avløpsledning, kaianlegg, flytebrygger, båtstøer, båtutlegg og fortøyninger.
  - o) Oppgradering og fornyelse av eksisterende sjøkabler for heving av spenningsnivå og økning av linjetverrsnitt når dette ikke forutsetter vesentlige fysiske endringer som ikke er i samsvar med verneformålet.
  - p) Opprensning av vegetasjon i badekulpene i Sandvika ved Litjstraumen.

§ 5. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Oppføring av nødvendige navigasjonsinstallasjoner og andre farledstiltak for å trygge ferdsel til sjøs.
- b) Akvakultur som ikke er i strid med verneformålet.
- c) Levendelagring av fisk.
- d) Legging av kabler og rørledninger og så langt mulig samlet i korridorer.
- e) Oppgradering/fornyelse av sjøkabler som ikke faller inn under § 4.
- f) Tilretteleggingstiltak for friluftsliv.
- g) Rydding og etablering av båtstø eller båtutlegg som krever bruk av gravemaskin, sprengning eller støyping.
- h) Oppgradering av eksisterende kaier på Nes, Gangstadskjæret og Husøya.
- i) Bygging av bru uten fylling over Nesstraumen.

-
- j) Vedlikeholdsmudring.
  - k) Flytende bølgedempere i forbindelse med småbåtanlegg
  - l) Mindre uttak av sand til eget bruk for grunneier.
  - m) Tekniske tiltak som innebærer små inngrep på bunnen og som ikke påvirker de marine verneverdiene, inkludert sjiktning, vannutskifting og strømforhold nevneverdig, herunder blant annet flytebrygger og fortøyninger.
  - n) Istandsetting, skjøtsel og vedlikehold av kulturminner.
  - o) Uttak av fremmede, introduserte arter.

§ 6. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, i samsvar med naturmangfoldloven § 48.

§ 7. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den naturtilstand som er formålet med vernet i samsvar med naturmangfoldloven § 47.

§ 8. (forvaltningsplan)

Forvaltningsmyndigheten skal utarbeide en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning og skjøtsel av det marine verneområdet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 9. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 10. (rådgivende utvalg)

Det kan opprettes et rådgivende utvalg for forvaltningen av verneområdet.

§ 11. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks

Forskrift om vern av Karlsøyfjorden marine verneområde i Bodø kommune i Nordland fylke.

Hjemmel: Fastsatt ved kongelig resolusjon..... med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 39 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. Formål

Formålet med Karlsøyfjorden marine verneområde er å ta vare på et område som representerer en bestemt type natur, inneholder truet, sjelden og sårbar natur og som har særskilt naturvitenskapelig verdi. Det er en målsetting å beholde verneverdiene uten større grad av ytre påvirkning, og området skal kunne tjene som referanseområde for forskning og overvåking.

Karlsøyfjorden marine verneområde består av et åpent kystområde karakterisert ved stor gjennomstrømming av vann og stor spennvidde i naturtyper. Karlsøyfjorden på innsiden av Karlsøyvær har en dyp renne på mer enn 500 m og er adskilt fra Vestfjorden med terskler på ca. 250 m både nord og sør for Karlsøyvær. Det undersjøiske landskapet er kupert med geologiske formasjoner som delvis går på tvers i en vestlig-østlig retning. Karlsøyfjorden marine verneområde omfatter også eksponerte klippekyster, samt et kupert skjærgårdsområde med øyer, holmen, skjær og grunner, tidevannsterskler og sanddynelandskap. Området har et mangfold av naturtyper representativ for kystområdet i Ytre Vestfjorden. Verneverdiene er knyttet til det undersjøiske landskapet med bunnen og bunnorganismene.

Verneformålet knytter seg til sjøbunnen.

§ 2. Geografisk avgrensning

Det marine verneområdet berører følgende gnr./bnr.:

121/5, 121/10, 121/22, 121/45, 122/2, 122/9, 122/18, 124/1, 124/3, 124/4, 124/8, 124/11, 124/45, 124/46, 124/80, 124/82, 124/92, 127/1, 127/2, 127/4, 127/6, 127/8, 127/12, 127/13, 127/14, 127/23, 127/29, 127/41 og 127/44 i Bodø kommune.

Det marine verneområdet dekker et sjøareal på 162,4 km². Vernegrensen følger grensen marbakken, med unntak av arealene som grenser mot Karlsøyvær og Fjære naturreservater. Her går grensen kant i kant med grensen til eksisterende vern. Verneområdet omfatter overflaten, vannsøylen og sjøbunnen.

Grensene for det marine verneområdet går fram av kart ..... datert Klima- og miljødepartementet .....Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Bodø kommune, hos Fylkesmannen i Nordland, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. Vernebestemmelser

I det marine verneområdet må ingen foreta noe som direkte eller indirekte kan forringe verneverdiene angitt i verneformålet.

- a) Vegetasjonen, herunder tang, tare og andre marine planter, er vernet mot skade og ødeleggelse. Planting av vegetasjoner forbudt
- b) Dyrelivet knyttet til sjøbunnen er vernet mot skade og ødeleggelse. Utsetting av organismer er forbudt
- c) Området er vernet mot tiltak som f.eks. etablering av ulike typer anlegg, utfylling, byggevirksomhet, plassering av konstruksjoner på sjøbunnen, andre varige eller midlertidige innretninger, legging av rørledninger og kabler, utføring av avløpsvann og andre konsentrerte forurensningstilførsler, utslipp av ballastvann, utslipp av kjølevann fra land, omrøring av vannmasser, mudring, uttak og deponering av masse, sprengning, boring og oppankring. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende

§ 4. Generelle unntak fra vernebestemmelsene

Bestemmelsene i § 3 er ikke til hinder for:

- a) Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, oljevern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet
- b) Alminnelig ferdsel og bruk av fjæresonen, herunder friluftsliv, bålbrekking, undervisning, beiting, rydding av private båtstøer og båtutsett som ikke krever gravemaskin, sprengningsarbeid eller støyning
- c) Høsting av viltlevende marine ressurser i samsvar med havressurslova og annet gjeldende lovverk, med unntak for:
  - i. Skjellskraping
  - ii. Høsting av vegetasjon, herunder tang, tare og andre marine planter
- d) tradisjonell sanking av tang og tare ned til laveste lavvann til eget bruk for rettighetshaver eller til undervisning
- e) Plukking av skjell
- f) Fiske i samsvar med lakse- og innlandsfiskeloven
- g) Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk
- h) Ferdsel og oppankring av båt eller andre fartøyer

-
- i) Etablering av mindre fortøyningsfester for småbåt og til låssetting av fisk, herunder fastfortøyning og dragfortøyning. Fortøyningsmiddel må være i et materiale som ikke forurenser
  - j) Drift og vedlikehold av eksisterende sjømerker og andre navigasjonsinstallasjoner
  - k) Drift og vedlikehold av andre eksisterende anlegg og innretninger, herunder avløpsledning, kaianlegg, flytebrygger, båtstøer, båtutlegg og fortøyninger
  - l) Drift og vedlikehold av eksisterende sjøkabler og nødvendig istandsetting ved akutt utfall
  - m) Oppgradering/fornyelse av eksisterende sjøkabler for heving av spenningsnivå og økning av linjetverrsnitt når dette ikke forutsetter vesentlige fysiske endringer som ikke er i samsvar med verneformålet
  - n) Miljødirektoratet kan av hensyn til korallforekomster ved forskrift regulere eller forby virksomhet i det marine verneområdet

§ 5. Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Oppføring av nødvendige navigasjonsinstallasjoner og andre farledstiltak for å trygge ferdsel til sjøs
- b) Fangstbasert akvakultur
- c) Levendelagring av fisk
- d) Legging av kabler og rørledninger og så langt mulig samlet i korridorer
- e) Oppgradering og fornyelse av sjøkabler som ikke faller inn under § 4
- f) Tilretteleggingstiltak for friluftsliv
- g) Rydding og etablering av båtstø eller båtutlegg som krever bruk av gravemaskin, sprengning eller støyping
- h) Flytende bølgedempere i forbindelse med småbåtanlegg
- i) Vedlikeholdsmudring
- j) Mindre uttak av sand til eget bruk for grunneier
- k) Tekniske tiltak som innebærer små inngrep på bunnen og som ikke påvirker de marine verneverdiene inkludert vannutskiftning og strømforhold nevneverdig, herunder blant annet flytebrygger og fortøyninger

---

l) Istandsetting, skjøtsel og vedlikehold av kulturminner

m) Uttak av fremmede, introduserte arter

§ 6. Generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, i samsvar med naturmangfoldloven § 48.

§ 7. Skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den naturtilstand som er formålet med vernet i samsvar med naturmangfoldloven § 47.

§ 8. Forvaltningsplan

Forvaltningsmyndigheten skal utarbeide en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning og skjøtsel av det marine verneområdet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 9. Forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 10. Rådgivende utvalg

Det kan opprettes et rådgivende utvalg for forvaltningen av verneområdet.

§ 11. Ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks.

Forslag til forskrift om vern av Nordfjorden marine verneområde i Rødøy kommune i Nordland fylke.

Hjemmel: Fastsatt ved kongelig resolusjon..... med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 39 og § 62. Fremmet av Klima – og miljødepartementet.

§ 1. (formål)

Formålet med Nordfjorden marine verneområde er å ta vare på et område som representerer en bestemt type natur, inneholder truet, sjelden og sårbar natur og som har særskilt naturvitenskapelig verdi. Det er en målsetting å beholde verneverdiene uten større grad av ytre påvirkning, og området skal kunne tjene som referanseområde for forskning og overvåkning.

Nordfjorden er en spesiell fjord. Fjorden er lang, smal og dyp. Fjorden er omkranset av bratte fjellsider i et sterkt alpint landskap. Den indre delen av fjorden ligger innenfor grensen til Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark. Fjorden innenfor Nordfjordholmene danner et terskelbasseng. Fjorden påvirkes av smeltevann fra bre. Verneverdiene er knyttet til de spesielle miljøforholdene, dyrelivet på bunnen og i vannmassene.

Verneformålet knytter seg til sjøbunnen og vannsøylen.

§ 2. (geografisk avgrensning)

Det marine verneområdet berører følgende gnr./bnr.:

26/1, 26/2 og 26/5 i Rødøy kommune.

Det marine verneområdet dekker et sjøareal på 11,6 km². I ytre Nordfjorden følger vernegrensen marbakken eller 2 meter under midlere lavvann der marbakken ikke finnes. I Indre Nordfjorden (innenfor grensene til Saltfjellet-Svartisen nasjonalpark) er vernegrensen lagt til middel høyvann (normal flo), inkludert landareal i tidevannsonen. Verneområdet omfatter overflaten, vannsøylen og sjøbunnen.

Grensene for det marine verneområdet går fram av kart ..... datert Klima- og miljødepartementet.

Verneforskriften med kart oppbevares i Rødøy kommune, hos Fylkesmannen i Nordland, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. (vernebestemmelser)

I det marine verneområdet må ingen foreta noe som direkte eller indirekte kan forringe verneverdiene angitt i verneformålet.

- a) Vegetasjonen, herunder tang, tare og andre marine planter, er vernet mot skade og ødeleggelse. Planting av vegetasjoner forbudt.

-
- b) Dyrelivet knyttet til sjøbunnen og i sjø er vernet mot skade og ødeleggelse. Utsetting av organismer er forbudt.
  - c) Området er vernet mot tiltak som f.eks. etablering av ulike typer anlegg, utfylling, byggevirksomhet, oppankring, plassering av konstruksjoner på sjøbunnen, andre varige eller midlertidige innretninger, legging av rørledninger og kabler, utføring av avløpsvann og andre konsentrerte forurensningstilførsler, utslipp av ballastvann, utslipp av kjølevann fra land, omrøring av vannmasser, mudring, uttak og deponering av masse, sprengning og boring. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende.

§ 4. (generelle unntak fra vernebestemmelsene)

Vernebestemmelsene i § 3 er ikke til hinder for:

- a) Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, oljevern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet.
- b) Alminnelig ferdsel og bruk av fjæresonen, herunder friluftsliv, bålbrekking, undervisning, beiting av tang, rydding av private båtstøer som ikke krever gravemaskin, sprengningsarbeid eller støyping.
- c) Høsting av villlevende marine ressurser i samsvar med havressurslova og annet gjeldende lovverk, med unntak for skjellskraping og høsting av vegetasjon, herunder tang, tare og andre marine planter.
- d) Tradisjonell sanking av tang og tare ned til laveste lavvann til eget bruk for rettighetshaver eller til undervisning.
- e) Plukking av skjell.
- f) Miljødirektoratet kan av hensyn til beskyttelse av korallforekomster ved forskrift regulere og forby virksomhet i det marine verneområdet.
- g) Fiske i samsvar med lakse- og innlandsfiskeloven.
- h) Jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk.
- i) Ferdsel og oppankring med båt eller andre fartøyer.
- j) Etablering av mindre fortøyningsfester for småbåt og til låssetting av fisk, herunder fastfortøyning og dragfortøyning. Fortøyningsmiddel må være i et materiale som ikke forurenser.
- k) Drift og vedlikehold av eksisterende sjømerker og andre navigasjonsinstallasjoner.

-
- l) Drift og vedlikehold av andre eksisterende anlegg og innretninger, herunder avløpsledning, kaianlegg, flytebrygger, båtstøer, båtutlegg og fortøyninger.

§ 5. (spesifiserte dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Oppføring av nødvendige navigasjonsinstallasjoner og andre farledstiltak for å trygge ferdsel til sjøs.
- b) Legging av kabler og rørledninger og så langt mulig samlet i korridorer.
- c) Tilretteleggingstiltak for friluftsliv.
- d) Rydding og etablering av båtstø som krever bruk av gravemaskin, sprengning eller støyping.
- e) Bygging av bru over Nordfjorden ved Nordfjordholmene.
- f) Mindre uttak av sand til eget bruk for grunneier.
- g) Tekniske tiltak som innebærer små inngrep på bunnen og som ikke påvirker de marine verneverdiene, inkludert sjiktning, vannutskifting og strømforhold nevneverdig, herunder blant annet flytebrygger og fortøyninger.
- h) Istandsetting, skjøtsel og vedlikehold av kulturminner.
- i) Uttak av fremmede, introduserte arter.

§ 6. (generelle dispensasjonsbestemmelser)

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, i samsvar med naturmangfoldloven § 48.

§ 7. (skjøtsel)

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den naturtilstand som er formålet med vernet i samsvar med naturmangfoldloven § 47.

§ 8. (forvaltningsplan)

Forvaltningsmyndigheten skal utarbeide en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning og skjøtsel av det marine verneområdet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

---

§ 9. (forvaltningsmyndighet)

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 10. (rådgivende utvalg)

Det kan opprettes et rådgivende utvalg for forvaltningen av verneområdet.

§ 11. (ikrafttredelse)

Denne forskriften trer i kraft straks.

Forslag til forskrift om vern av Innervisten marine verneområde i Vevelstad kommune i Nordland fylke.

Hjemmel: Fastsatt ved kongelig resolusjon..... med hjemmel i lov 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 34, jf. § 39 og § 62. Fremmet av Klima- og miljødepartementet.

§ 1. formål

Formålet med Innervisten marine verneområde er å ta vare på et område som representerer en bestemt type natur, inneholder truet, sjelden og sårbar natur og som har særskilt naturvitenskapelig verdi. Det er en målsetting å beholde verneverdiene uten større grad av ytre påvirkning, og området skal kunne tjene som referanseområde for forskning, overvåking og aktiviteter som reketrål.

Innervisten består av et smalt sund med et markant terskelbasseng innenfor. Innervisten har lagdelte vannmasser med ferskvann øverst og saltvann under. Fjorden har flere undersjøiske grotter.

Innervisten har også en spesiell fauna med forekomst av arktiske og nordlige kaldtvannssarter. Verneverdiene i Innervisten knytter seg til de særegne og representative naturtypene i fjorden. Dette inkluderer bunnen, bunnlevende organismer og organismer i vannmassene.

Verneformålet knytter seg til sjøbunnen og vannsøylen.

§ 2. geografisk avgrensing

Det marine verneområdet berører følgende gnr./bnr.:

26/1, 26/2, 26/3, 26/6, 27/1, 28/1, 28/2, 28/3, 32/1, 32/2, 33/1, 34/1, 34/2 og 35/1, i Vevelstad kommune.

Det marine verneområdet dekker et sjøareal på ca 5,1 km². Vernegrensen er lagt til middel høyvann (normal flo), inkludert landareal i tidevannssonen.

Grensene for det marine verneområdet går fram av kart..... datert Klima- og miljødepartementet ..... Knekkpunktene skal koordinatfestes.

Verneforskriften med kart oppbevares i Vevelstad kommune, hos Fylkesmannen i Nordland, i Miljødirektoratet og i Klima- og miljødepartementet.

§ 3. vernebestemmelser

I det marine verneområdet må ingen foreta noe som direkte eller indirekte kan forringe verneverdiene angitt i verneformålet.

- a) Vegetasjonen, herunder tang, tare og andre marine planter, er vernet mot skade og ødeleggelse. Planting av vegetasjoner forbudt

-
- b) Dyrelivet knyttet til sjøbunnen, inkludert vannsøylen i Innervisten, er vernet mot skade og ødeleggelse. Utsetting av organismer, er forbudt
  - c) Området er vernet mot tiltak som f.eks. etablering av ulike typer anlegg, utfylling, byggevirksomhet, plassering av konstruksjoner på sjøbunnen, andre varige eller midlertidige innretninger, legging av rørledninger og kabler, utføring av avløpsvann og andre konsentrerte forurensningstilførsler, utslipp av ballastvann, utslipp av kjølevann fra land, omrøring av vannmasser, mudring, uttak og deponering av masse, sprengning, boring og oppankring. Forsøpling er forbudt. Opplistingen av tiltak er ikke uttømmende

§ 4. generelle unntak fra vernebestemmelsene

Vernebestemmelsene i § 3 er ikke til hinder for:

- a) Gjennomføring av militær operativ virksomhet og tiltak i forbindelse med ambulanse-, politi-, brannvern-, oljevern-, rednings- og oppsynsvirksomhet, samt gjennomføring av skjøtsels- og forvaltningsoppgaver som er bestemt av forvaltningsmyndigheten. Unntaket gjelder ikke øvingsvirksomhet
- b) Alminnelig ferdsel og bruk av fjæresonen, herunder friluftsliv, bålbrenning, undervisning, beiting, rydding av private båtstøer og båtutsett som ikke krever gravemaskin, sprengningsarbeid eller støyping
- c) Høsting av villlevende marine ressurser i samsvar med havressurslova og annet gjeldende lovverk, med unntak for:
  - i. Skjellskraping
  - ii. høsting av vegetasjon, herunder tang, tare og andre marine planter
  - iii. Rekeetrål og andre redskaper som slepes under fisket og som kan berøre bunnen i referanseområde kartfestet i vernekartet
- d) Tradisjonell sanking av tang og tare ned til laveste lavvann til eget bruk for rettighetshaver eller til undervisning
- e) Plukking av skjell
- f) Fiske i samsvar med lakse- og innlandsfiskeloven
- g) jakt og fangst i samsvar med gjeldende lovverk
- h) Ferdsel og oppankring med båt eller andre fartøyer
- i) Etablering av mindre fortøyningsfester for småbåt og til låssetting av fisk, herunder fastfortøyning og dragfortøyning. Fortøyningsmiddel må være i et materiale som ikke forurensner
- j) Drift og vedlikehold av eksisterende sjømerker og andre navigasjonsinstallasjoner
- k) rift og vedlikehold av andre eksisterende anlegg og innretninger, herunder avløpsledning, akvakulturanlegg, kaianlegg, flytebrygger, båtstøer, båtutlegg og fortøyninger
- l) Drift og vedlikehold av eksisterende sjøkabler og nødvendig istandsetting ved akutt utfall.

- m) Oppgradering/fornyelse av eksisterende sjøkabler for heving av spenningsnivå og økning av linjetverrsnitt når dette ikke forutsetter vesentlige fysiske endringer som ikke er i samsvar med verneformålet.
- n) Miljødirektoratet kan av hensyn til korallforekomster ved forskrift regulere eller forby virksomhet i det marine verneområdet

§ 5. Spesifiserte dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan etter søknad gi dispensasjon til:

- a) Oppføring av nødvendige navigasjonsinstallasjoner og andre farledstiltak for å trygge ferdsel til sjøs
- b) Legging av kabler og rørledninger og, så langt mulig, samlet i korridorer
- c) Oppgradering og fornyelse av sjøkabler som ikke faller inn under § 4
- d) Rydding og etablering av båtstø eller båtutlegg som krever bruk av gravemaskin, sprengning eller støyping
- e) Flytende bølgedempere i forbindelse med småbåtanlegg
- f) Vedlikeholdsmudring
- g) indre uttak av sand til eget bruk for grunneier
- h) Prøvetaking av ulike organismer, knyttet til leirskoledriften i Innervisten
- i) Tekniske tiltak som innebærer små inngrep på bunnen og som ikke påvirker de marine verneverdiene, inkludert sjiktning, vannutskifting og strømforhold nevneverdig, herunder blant annet flytebrygger og fortøyninger
- j) Istandsetting, skjøtsel og vedlikehold av kulturminner
- k) Uttak av fremmede, introduserte arter

§ 6. generelle dispensasjonsbestemmelser

Forvaltningsmyndigheten kan gjøre unntak fra forskriften dersom det ikke strider mot vernevedtakets formål og ikke kan påvirke verneverdiene nevneverdig, eller dersom sikkerhetshensyn eller hensynet til vesentlige samfunnsinteresser gjør det nødvendig, i samsvar med naturmangfoldloven § 48.

§ 7. skjøtsel

Forvaltningsmyndigheten, eller den forvaltningsmyndigheten bestemmer, kan iverksette tiltak for å opprettholde eller oppnå den naturtilstand som er formålet med vernet i samsvar med naturmangfoldloven § 47.

---

§ 8. forvaltningsplan

Forvaltningsmyndigheten skal utarbeide en forvaltningsplan med nærmere retningslinjer for forvaltning og skjøtsel av det marine verneområdet. Forvaltningsplanen kan inneholde nærmere retningslinjer for gjennomføring av skjøtsel.

§ 9. forvaltningsmyndighet

Miljødirektoratet fastsetter hvem som skal ha forvaltningsmyndighet etter denne forskriften.

§ 10. rådgivende utvalg

Det kan opprettes et rådgivende utvalg for forvaltningen av verneområdet.

§ 11. ikrafttredelse

Denne forskriften trer i kraft straks